

Pedagogisch Beleidsplan Kinderland De Bosbengels 2025

Inhoud	2
Voorwoord – Inleiding	3
1. Introductie	4
2. Missie en Visie	5
1.1 Missie	5
1.2 Visie	5
3. Basis Kinderland de Bosbengels	7
4. Pedagogische doelen en uitgangspunten	9
4.1 Emotionele veiligheid	9
4.2 Het ontwikkelen van persoonlijke competenties	11
4.2.1 Emotionele competenties	11
4.2.2 Sociale competenties	11
4.2.3 Motorisch-zintuiglijke competenties	11
4.2.4 Cognitieve competenties	13
4.2.5 Taal- en communicatieve competenties	14
4.2.6 Creatieve en beeldende competenties	14
4.3 Het ontwikkelen van sociale competenties	16
4.4. Het overdragen van normen en waarden	18
4.4.1 Afspraken en gewoonten	19
4.4.2 Samenspelen	20
4.4.3 Conflicten en ruzies	20
4.4.4 Feesten en rituelen	21
4.4.5 Andere culturen	22
4.4.6 Kinderen met een verstandelijke of lichamelijke beperking	22
4.5 Samenwerken aan een fijne kindertijd	23
5. Pedagogische werkwijze	24
6. De drie-uursregeling volgens de Wet IKK	25
7. Hoe gaat het eruit zien in de praktijk	25
8. Kwaliteit	27
9. Stagiaires en Vrijwilligers	29
10. De aard en de organisatie van de activiteiten waarbij kinderen de stamgroep of de stamgroepruimte kunnen verlaten	34
11. Wenbeleid	35
12. Beleid vaste opvangdagen, flexibele opvang en extra dagdelen	36
13. Werkwijze, maximale omvang en leeftijdsopbouw van de groepen	39
14. Pedagogisch medewerkers, ondersteuning en toerusting	39

Voorwoord - inleiding

Ik ben Natasja Verhoeven en woon samen met Maurice Heinsbroek. We hebben samen 4 zonen geboren in 2011, 2012, 2016 en 2020. Uit een eerdere relatie heb ik een dochter uit 2006.

Ik ben werkzaam geweest op een school voor kinderen met een beperking (cluster 2) en heb een jaar bij een kinderdagverblijf gewerkt in verschillende groepen. Toen ik op het kinderdagverblijf werkte, ben ik ook begonnen met het gastouderschap bij mij thuis. Ik kon dit in het begin goed combineren, maar omdat ik steeds meer aanmeldingen kreeg ben ik volledig als gastouder gaan werken. Ik heb dit gedaan tot 2014, omdat we dat jaar verhuisd zijn naar Scheemda. Hier hebben we een huis gekocht wat de mogelijkheid biedt om een kindercentrum te starten.

De Bosbengels bevindt zich naast het woonhuis en heeft een grote tuin, waar kinderen zich uren kunnen vermaken. Het is een kleinschalige kinderopvang voor kinderen van 0-13 jaar, waarbij vertrouwen en huiselijkheid voorop staan. De kinderen komen in een warme omgeving waar ze zich veilig en welkom voelen. Er veel persoonlijke aandacht en de kinderen voelen zich snel thuis. Er hangt een ontspannen sfeer en het is gezellig en veilig. Ieder kind is uniek en mag zichzelf zijn.

Opleiding

Na het VWO heb ik film,- en televisiewetenschappen gestudeerd aan de Universiteit van Amsterdam. Als bijbaantje werkte ik in het zwembad en heb ik de modules gevolgd bij het RIZO, zodat ik zelf ook zwemlessen mocht verzorgen. Als zwemlerares heb ik gewerkt met kinderen van verschillende leeftijden. Daarna ben ik begonnen aan de Pabo (Pedagogische Academie voor het basisonderwijs) en heb ik op verschillende basisscholen stage gelopen. Ik heb tijdens de opleiding gekozen voor de extra richting in de vorm van bijzonder onderwijs naar de ideeën van Maria Montessori. Uitgangspunt hierbij is dat een kind een natuurlijke, noodzakelijke drang tot zelfontplooiing heeft. Opvoeding en onderwijs moeten onderkennen wat de behoeften van een kind op een gegeven moment zijn en daarop inspelen door de juiste omgeving en materialen te bieden.

Later heb ik nog verschillende cursussen gevolgd, waaronder VVE Kiki. Dit is een training die als enige van alle ontwikkelingsstimuleringsprogramma's gericht is op de persoonlijke ontwikkeling en vaardigheden van de pedagogisch medewerker. KIKI is bedoeld voor kinderen in de leeftijd van 3 maanden tot 4 jaar.

In 2019 heb ik de cursus professionele babyopvang gedaan (IKK, Wet innovatie kwaliteit en kinderopvang). En ieder jaar volg ik extra cursussen om mijn geheugen op te frissen.

Verder beschik ik over een EHBO-diploma, waar ik ieder jaar de herhaling voor volg.

1. Introductie

Aanspreekvormen

Wanneer we in dit pedagogisch beleidsplan spreken over ouders, dan worden daarmee uiteraard ook verzorgers bedoeld. Waar gesproken wordt over “Kind” dan kan het natuurlijk ook over “kinderen” gaan. Voor de leesbaarheid schrijven we “hij” als het gaat om het kind en de pedagogisch medewerker. De plek waar we opvang verzorgen, noemen we kinderopvang, ongeacht de opvangvorm en leeftijd van het kind. Een kinderopvang kan bestemd zijn voor kinderen van 0-4 jaar of 4-12 jaar of 0-12 jaar.

Dit beleidsplan geeft ouders/verzorgers inzicht in de werkwijze en het opvoedingsklimaat dat Kinderland de Bosbengels biedt. Het geeft ons en ons richting, inspiratie en houvast bij het pedagogisch handelen op de groep.

Plezier, veiligheid, vertrouwen en ontwikkeling zijn de basis voor kinderen om zich te kunnen ontwikkelen. Kinderland de Bosbengels vindt het belangrijk om actief te kijken en te luisteren naar kinderen en hen te stimuleren om hun eigen mogelijkheden te ontdekken. Wij willen elk kind het gevoel geven: 'Ik ben ik en dat is oké'. Elk kind kan zichzelf zijn.

U heeft voor Kinderland de Bosbengels gekozen. Uw vertrouwt ons de zorg van u kostbaarste bezit toe. Daarom staat vertrouwen dan ook centraal bij Kinderland de Bosbengels. Vertrouwen creëren we door met de ouders/verzorgers samen te werken. U en uw kind kunnen rekenen op goede zorg in een plezierige, veilige en vertrouwde omgeving, waar rust, reinheid, regelmaat en respect belangrijk zijn.

Ieder kind is welkom bij Kinderland de Bosbengels. De kinderdagopvang is een voorziening, waar kinderen van 0 tot 4 jaar gedurende vijf werkdagen per week tussen 6 en 18 uur gebruik van kunnen maken.

We gaan er van uit dat Kinderland de Bosbengels kinderopvang kan bieden aan ouders die:

- De zorg voor hun kind willen combineren met een baan of studie;
- De zorg voor hun kind een deel van de week willen delen i.v.m. ziekte of andere problemen in het gezin (sociaal medische indicatie);
- Speelgelegenheid en speelkameraadjes zoeken voor hun kind;
- Een inburgeringscursus volgen.

In dit pedagogisch beleidsplan beschrijft de Kinderland de Bosbengels wat we doen en waarom we het doen aan de hand van haar missie, visie, de basis, de pedagogische doelen, de uitgangspunten en de pedagogische werkwijze waarop zij hieraan in de praktijk van de kinderdagopvang uitvoering wil geven.

Onder het pedagogisch beleid wordt dus verstaan het aangeven van de richting en de middelen waarmee Kinderland de Bosbengels gestelde pedagogische doelen wil gaan realiseren. Naast dit algemene pedagogisch beleidsplan beschikt Kinderland de Bosbengels ook over een specifiek VVE beleidsplan. In het pedagogische werkplan wordt het pedagogisch beleid vertaald naar de alledaagse praktijk en het pedagogisch handelen. Er staat onder andere in beschreven hoe wij inspelen op de behoefte van ieder kind om

de pedagogische basisdoelen te bereiken; welke activiteiten we aanbieden en hoe de oudercontacten verlopen. Het pedagogisch werkplan is een praktisch stuk dat als leidraad dient voor de dagelijkse gang van zaken.

2. Missie en Visie

1.1 Missie

Het creëren en in stand houden van structurele en hoogwaardige kinderopvang vanuit een maatschappelijk doel en het bevorderen van de ontplooiing van het jonge kind onder deskundige leiding van professionele, sensitieve pedagogisch medewerkers in een plezierige, vertrouwde en veilige omgeving, in het belang van het kind zelf en zijn ouders.

1.2. Visie

Bij Kinderland de Bosbengels staan plezier, veiligheid, vertrouwen en ontwikkeling spelenderwijs centraal. De pedagogisch medewerkers van Kinderland de Bosbengels nemen de tijd voor ieder kind.

Zij gaan ervan uit dat aandacht voor elk kind belangrijk is om zich te kunnen ontwikkelen. Ze luisteren naar de kinderen en stimuleren hen om zelf de eigen mogelijkheden en onmogelijkheden te ontdekken. Met respect voor zichzelf en voor de omgeving, zodat ieder kind bij Kinderland de Bosbengels het gevoel heeft, ik ben ik en dat is oké. De pedagogisch medewerkers spelen in op de natuurlijke drang van kinderen om zich te ontwikkelen. Elk kind ontwikkelt zich op zijn eigen wijze, in zijn eigen tempo en vooral naar eigen behoeften. Om zich optimaal te kunnen ontwikkelen vinden wij het dan ook erg belangrijk een kind vooral (zelf)vertrouwen en veiligheid te kunnen bieden.

Plezier, veiligheid en vertrouwen zien we bij Kinderland de Bosbengels als basis voor kinderen om zich te kunnen ontwikkelen. De gezonde leefstijl met gezonde voeding en veel beweging loopt als een rode draad door ons handelen. Wij besteden ook veel aandacht aan het contact met de ouders. Niet alleen formeel op ouderavonden en ouder gespreksavonden, maar ook dagelijks bij het halen en brengen van de kinderen.

Ontwikkelen door te spelen

Wij vinden het belangrijk dat de kinderen die de kinderopvang bezoeken, de mogelijkheid krijgen om vrij te kunnen spelen met voldoende ruimte om zich heen. Door vrij te spelen ontdekken de kinderen hun eigen mogelijkheden en verkennen ze de ruimte om hen heen. Zo ontdekken ze bijvoorbeeld dat je zand door je handen kunt laten lopen, je kunt er een berg van maken, vermengd met water verandert het in modder en kun je er weer andere dingen mee doen. Komt het zand in je ogen, dan doet het pijn, in je handen voelt het lekker. Wij bieden de kinderen allerlei mogelijkheden om te spelen, activiteiten te ondernemen en andere kinderen te ontmoeten. Zo begeleiden wij de kinderen in het ontwikkelen van hun taalvaardigheid, hun denken, hun creativiteit, hun sociale vermogens en hun motorische ontwikkeling. Aan de hand van wisselende thema's (wonen, vervoer, feest, seizoenen en meer) is er aandacht voor alle ontwikkelingsgebieden. Ook de inrichting en het speelgoed wat afgestemd op het thema, waardoor wij aansluiten bij de beleavingswereld van het kind.

Groeien en ontwikkelen is leuk als je je veilig voelt

Het spel van een kind kan voor ons een goed uitgangspunt zijn voor een gesprek. Wij stellen vragen, vragen verduidelijking en kunnen op nieuwe mogelijkheden wijzen. Wij besteden gedurende de dag veel aandacht aan de zelfstandigheid van de kinderen. Wij doen dit door kinderen zoveel mogelijk alles zelf te laten proberen (aankleden, eten, drinken etc.). Ook stimuleren wij de zelfstandigheid door het geven van kleine opdrachtjes en door kinderen zelf beslissingen te laten nemen m.b.t. activiteiten die plaatsvinden binnen de groep. Het kind maakt tijdens het spel zelf keuzes. Door het zelf te doen, het zelf te ontdekken krijgen kinderen vertrouwen in zichzelf. Wanneer een kind zich veilig en geaccepteerd voelt, durft een kind nieuwe dingen te gaan doen en leert het dat het niet erg is wanneer iets niet direct lukt. Je kunt hulp vragen en het samen opnieuw proberen. Stap voor stap met hulp van je opvoeders.

Visie

Kinderen brengen veel tijd door bij De Bosbengels en hierdoor is het een tweede thuis voor ze. We vinden het belangrijk dat kinderen zich hier welkom voelen, zodat ze zich in een vertrouwde en veilige omgeving verder kunnen ontwikkelen.

Bij De Bosbengels staat dan ook voorop, dat we kinderen accepteren zoals ze zijn: ieder kind is immers uniek, geen enkel kind is hetzelfde. Daarom mag een kind bij De Bosbengels zichzelf zijn en zich op zijn eigen manier uiten en emoties tonen. We benaderen de kinderen hierbij op een respectvolle manier en leren de kinderen dit ook naar elkaar toe te zijn.

Vanuit deze veilige en positieve benadering luisteren we naar de kinderen, ondersteunen we hen, geven we ze kansen en zorgen we ervoor dat ze vertrouwen krijgen in zichzelf. Dit vertrouwen hebben ze nodig om zich verder te ontwikkelen, uitdagingen aan te gaan en te durven doen, ieder op eigen wijze en tempo.

Samengevat

Kinderland de Bosbengels laat zich inspireren door ervaringsgerichte stromingen; het welbevinden en de betrokkenheid van kinderen staat bovenaan, dit is een voorwaarde voor ontwikkeling. Wij richten ons op wat er in de kinderen omgaat, wat hen raakt en hen motiveert. Door daarbij aan te sluiten, zal het kind zo betrokken mogelijk zijn en kan het zich beter ontwikkelen. Er wordt daarbij een omgeving gecreëerd met voor kinderen interessante en uitdagende materialen en activiteiten. De ervaringsgerichte dialoog, het gesprek, helpt ons om een goede relatie met elk kind op te bouwen, hen zo goed mogelijk te begrijpen en te begeleiden.

3. Basis, Kinderland de Bosbengels

Het opvoeden van kinderen in de kinderopvang staat officieel op de agenda als erkende leefomgeving tussen gezin en school. Opvoeders in deze drie leefomgevingen hebben in principe hetzelfde doel voor ogen: kinderen de kans geven om zich te ontwikkelen tot personen die goed functioneren in de samenleving. Ieder draagt daar op zijn manier aan bij, afhankelijk van de ontwikkelingsfase van de kinderen en de mogelijkheden die de leefomgeving biedt. Daarom heeft professor M. Riksen Walraven gemeenschappelijke basisdoelen geformuleerd voor de opvoeding in de kinderopvang en het gezin, aan de hand van de vraag wat kinderen in de eerste levensjaren nodig hebben voor hun welzijn en ontwikkeling. Deze basisdoelen zijn opgenomen in de Wet Kinderopvang.

De kinderopvang biedt verantwoorde kinderopvang, waaronder wordt verstaan:

1. Het in een veilige en gezonde omgeving bieden van emotionele veiligheid aan kinderen;
2. Het bevorderen van persoonlijke competentie van kinderen;
3. Het bevorderen van sociale competentie van kinderen;
4. De socialisatie van kinderen door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen.

In het kader van het bieden van verantwoorde kinderopvang, draagt Kinderland de Bosbengels er in ieder geval zorg voor, rekening houdend met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden:

- a. Op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen voelen;
- b. Kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving;
- c. Kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden;
- d. Kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Alle pedagogisch medewerkers beschikken over onderstaande interactievaardigheden:

a. Sensitieve responsiviteit:

de pedagogisch medewerker kan signalen van een kind dat zich niet goed voelt of behoefte heeft aan ondersteuning opmerken, goed interpreteren en er passend op reageren;

b. Respect voor autonomie:

de pedagogisch medewerker geeft het kind veel ruimte om zelf dingen te doen, ze stimuleert kinderen actief om dingen zelf te proberen en respecteert ook eigen ideeën en oplossingen;

c. Structureren/grenzen stellen:

de pedagogisch medewerker kan kinderen duidelijk maken wat er van hen verwacht wordt en ervoor zorgen dat zij zich daar ook aan houden;

d. Praten en uitleggen:

de pedagogisch medewerker legt goed uit, praat niet alleen regelmatig met de kinderen, maar stemt ook de timing en inhoud van de interacties af op het begripsniveau en interesse van kinderen;

e. Ontwikkelingsstimulering:

de pedagogisch medewerker kan kinderen extra stimuleren om hun motorische-, cognitieve, en taalontwikkeling en creativiteit te ontwikkelen;

f. Begeleiden van interacties

De pedagogisch medewerker besteedt aandacht aan positieve interacties tussen kinderen en probeert deze te bevorderen.

Kinderland de Bosbengels gaat uit van de vier pedagogische basisdoelen en de zes interactievaardigheden zoals hierboven omschreven. Daarnaast hanteren wij drie basis ijkpunten voor Kinderland de Bosbengels.

- De groep
- De pedagogisch medewerkers
- De ouders

De groep

Een kinderopvang is de plek waar kinderen samen opgroeien. Ook de groepsruimte speelt een belangrijke rol bij de ontwikkeling. De sfeervolle binnen- en buitenruimte zijn afgestemd op de verschillende ontwikkelingsfasen en – behoeften.

De pedagogisch medewerkers

De op minimaal MBO 3 opgeleide pedagogisch medewerkers zijn de spil in de opvang. Zij zijn dagelijks met de kinderen bezig. Zij worden individueel en in teamverband ondersteund en gecoacht en volgen regelmatig bijscholingen.

De ouders

Samen met de ouders zetten wij ons in voor de kinderen. Kinderland de Bosbengels hecht veel waarde aan het opbouwen van een goede band met ouders middels diverse soorten gesprekken. De rondleiding, het kennismakingsgesprek, het wennen, het halen en brengen en het jaarlijkse oudergesprek over de ontwikkellijn. Ieder jaar is er voor de kinderdagopvang een ouderavond. De oudercommissie praat mee en adviseert op beleidsniveau.

4. Pedagogische doelen en uitgangspunten

In de Wet kinderopvang staan vier pedagogische doelen beschreven: emotionele veiligheid, persoonlijke competenties, sociale competenties en waarden en normen. Dit hoofdstuk geeft per pedagogisch doel uitleg en beschrijft hoe deze doelen bij Kinderland de Bosbengels in de praktijk vormgegeven worden.

Opvoedingsdoelen

Bij De Bosbengels wordt gewerkt volgens de vier opvoedingsdoelen van professor Riksen-Walraven. Deze doelen worden door de overheid gehanteerd om op deze manier te komen tot verantwoorde kinderopvang. Het gaat om de doelen:

1. het waarborgen van emotionele veiligheid
2. het ontwikkelen van persoonlijke competentie
3. het ontwikkelen van sociale competentie
4. de overdracht van normen en waarden

In dit hoofdstuk wordt beschreven op welke wijze deze doelen toegepast worden.

4.1 Emotionele veiligheid

Het bieden van emotionele veiligheid draagt bij aan het welbevinden van kinderen. Een veilig klimaat stimuleert kinderen belangstelling te tonen voor hun omgeving, ontwikkelt hun concentratievermogen en stelt ze in staat te ontspannen en te genieten van alle mogelijkheden die ze aangeboden krijgen om zich te ontwikkelen. Het realiseren van emotionele veiligheid is de basis voor het behalen van de drie andere pedagogische basisdoelen, te weten persoonlijke competentie, sociale competentie en normen en waarden. Het realiseren van emotionele veiligheid binnen Kinderland de Bosbengels ligt in het opbouwen van goede en vertrouwde relaties tussen de kinderen en de pedagogisch

medewerkers, de relatie tussen pedagogisch medewerkers en de ouders en de relatie tussen de kinderen onderling, het wij-gevoel. Daarnaast speelt structuur en daarmee voorspelbaarheid een grote rol.

Bij Kinderland de Bosbengels heeft een kind met andere volwassenen te maken dan thuis. Een kind moet zich kunnen hechten aan bepaalde mensen, aangezien een goede hechting de basis is voor zelfvertrouwen en zelfstandigheid. Daarom is het voor kinderen belangrijk dat zij te maken krijgen met vaste personen in hun omgeving. Dat is een van de redenen waarom we bij Kinderland de Bosbengels zoveel mogelijk werken met vaste pedagogisch medewerkers en invalkrachten. Er werken per dagdeel 1 of 2 vaste pedagogisch medewerkers met eventueel een stagiaire die met het kind vertrouwd zijn. Zeker voor een baby is het heel belangrijk dat hij zoveel mogelijk dezelfde vertrouwde gezichten ziet.

Vanuit de vertrouwensband die er gegroeid is tussen de pedagogisch medewerker en het kind, kan de pedagogisch medewerker het kind leren op een sociaal verantwoorde manier met andere kinderen om te gaan. De pedagogisch medewerker helpt en begeleidt het individuele en het sociale gedrag van het kind. Zij ondersteunt de kinderen bij het oplossen van ruzies onderling en zij heeft daarbij ook een voorbeeldfunctie.

Kinderland de Bosbengels kent elke dag een aantal vaste, steeds terugkerende onderdelen op steeds dezelfde tijden zoals de eetmomenten, wc- en verschoonrondes, slaap- en rustmomenten, buitenspelen, bewegingsactiviteiten, ontwikkelingsgerichte spelletjes/activiteiten en vrij spelen. Aan deze verschillende momenten zijn vaste rituelen verbonden zoals liedjes zingen voor het eten, een boekje lezen aan tafel tijdens het eetmoment en na het plassen handen wassen.

Alle gevoelens van de kinderen worden serieus genomen en positief ontvangen/erkend door de pedagogisch medewerkers. Emoties die kinderen tonen bij bijvoorbeeld een moeizaam afscheid van vader of moeder worden gesignaleerd door de pedagogisch medewerker, benoemd en uitgelegd zodat kinderen zich gezien en gehoord voelen. Verder worden kinderen geholpen bij het oplossen van conflicten met andere kinderen waarin we het volgende concept hanteren: de betrokken kinderen mogen om de beurt hun verhaal vertellen en iedereen luistert naar elkaar. De pedagogisch

medewerker gaat samen met de kinderen op zoek naar een voor iedereen acceptabele oplossing. Bij baby's benoemt een pedagogisch medewerker alle handelingen die zij rondom het kind verricht of nog gaat verrichten en heeft daarbij oog voor en reageert op de non-verbale signalen die een baby uitzendt.

Waarborgen van emotionele veiligheid

Het bieden van een gevoel van veiligheid is de meest basale pedagogische doelstelling. Kinderen willen de wereld om zich heen graag verkennen en ontdekken en daarin hebben zij een grote behoefte aan veiligheid en geborgenheid.

De Bosbengels wil voor kinderen een tweede thuis zijn. Een kind hoort zich veilig en geborgen te voelen in zijn omgeving. Dit is nodig om verder te kunnen ontwikkelen.

Doordat we zo de kans hebben een band op te bouwen, kennen we ieder kind door en door, vangen we signalen van de kinderen goed op en weten daar passend, op de juiste manier op te reageren. Zo weten we wie bij binnenkomst de behoefte heeft nog even op schoot te zitten

of zelf even de kat uit de boom kijkt. Op deze manier wordt de vertrouwensband steeds sterker en voelt ieder kind zich gezien en veilig.

We bieden een voorspelbare dagindeling, welke de kinderen structuur, houvast en zekerheid biedt. Op de dagritmekaarten kunnen de kinderen zelf zien wat en wanneer ze die dag iets gaan doen. Fruit eten, brood eten en slapen doen we iedere dag op hetzelfde tijdstip, op herkenbare en vertrouwde volgorde. Wat we de rest van de dag doen is ook op de dagritmekaarten af te lezen. We vragen de kinderen regelmatig of ze weten wat het volgende is dat we gaan doen, zodat ze de dagritmekaarten ook begrijpen. We doen steeds de knijper op de kaart die aan de beurt is. Doordat de kinderen weten wat er gedurende de dag komen gaat en wanneer, bieden we rust en een veilig gevoel.

Door het kleinschalige karakter van De Bosbengels, zijn er vaak bekende groepsgenootjes aanwezig en weten de kinderen al met wie zij die dag gaan spelen en ontstaan er vriendschappen. Kinderen raken gehecht aan elkaar en kunnen samen genieten. Dit zorgt voor een veilig en vertrouwd gevoel.

Na 14.30 uur, op vrije middagen en schoolvakanties kunnen er BSO kinderen aanwezig zijn in de leeftijd van 4-12 jaar. Kinderen van groep 1 zijn nu op de vrijdag vrij en kunnen dan de hele dag in de opvang aanwezig zijn. Omdat zij allemaal vanuit de dagopvang komen, kennen de kinderen elkaar allemaal goed en voelen ze zich vertrouwd met elkaar.

We hebben onze ruimte ingericht met een rustige, vertrouwelijke en veilige sfeer, die kinderen uitdaagt bij het spelen. De overzichtelijkheid geeft vertrouwen en rust. Speelgoed wordt altijd op dezelfde plek opgeruimd, zodat de kinderen weten waar ze de verschillende materialen kunnen vinden. Er zijn plekken waar ze samen kunnen spelen, maar ook plekken waar ze zich even terug kunnen trekken. We werken met wisselende thema's, hiervoor hebben we een themahoek. Enkel deze hoek verandert zodra een nieuw thema begint, de andere hoeken blijven hetzelfde om de voorspelbaarheid en veiligheid te waarborgen.

We steunen de kinderen door hen te verzorgen en aandacht te geven. We moedigen ze aan in hun spel. Dit kan individueel of in de groep. Hierbij gelden duidelijke regels, waardoor kinderen weten wat mag en niet mag.

4.2 Het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Met persoonlijke competentie wordt bedoeld op de ontwikkeling van brede persoonskenmerken, zoals veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen en flexibiliteit, die de kinderen in staat stellen om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. De volgende persoonlijke competenties worden onderscheiden:

1. Emotionele competenties
2. Sociale competenties
3. Motorisch-zintuiglijke competenties
4. Cognitieve competenties
5. Taal en communicatieve competenties
6. Expressieve en beeldende competenties

Hieronder staat per persoonlijke competenties beschreven hoe dit bij Kinderland de Bosbengels in de praktijk wordt vormgegeven.

4.2.1 Emotionele competenties

Kinderland de Bosbengels probeert ervoor te zorgen dat een kind zich veilig en geborgen voelt. Een goede hechting is de basis voor zelfvertrouwen en zelfstandigheid. Vanuit de veilige en vertrouwde relatie met de volwassene gaat het kind de wereld om zich heen verkennen, steeds een stapje verder. Hij leert vertrouwen op een bepaalde regelmaat; de wereld wordt voorspelbaar en begrijpelijk. In paragraaf 4.1 is nader omschreven hoe Kinderland de Bosbengels hier invulling aan geeft.

4.2.2 Sociale competenties

Vanuit de vertrouwensband die er gegroeid is tussen de pedagogisch medewerker en het kind, kan de pedagogisch medewerker het kind leren op een sociaal verantwoorde manier met andere kinderen om te gaan. De pedagogisch medewerker helpt en begeleidt het individuele en het sociale gedrag van het kind. Zij treedt begeleidend op bij conflicten en machtsverschillen en heeft daarbij ook een voorbeeldfunctie.

De kinderen mogen, als ze dat willen, helpen met de dagelijks terugkerende 'grote mensen dingen' zoals bijvoorbeeld eten en drinken klaarmaken en tafel dekken. Dit wordt beloond met complimenten en dankbaarheid van de pedagogisch medewerkers. De kinderen krijgen zo grip op het functioneren van de volwassen wereld en ontwikkelen een groeiend gevoel van eigenwaarde. In paragraaf 4.3 wordt dieper ingegaan op de ontwikkeling van sociale competenties.

4.2.3 Motorisch-zintuiglijke competenties

De basis voor een goede motoriek wordt in de eerste levensjaren gelegd. Vooral in de eerste levensjaren ontwikkelt het kind een groot aantal bewegingen. Later worden deze steeds verfijnder. Zo leert een kind grijpen, rollen, zitten, staan en lopen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen grove en fijne motoriek. Grove motoriek zijn de grote gebaren zoals trappelen, zitten, kruipen, bukken, lopen, rennen, traplopen en fietsen. Fijne motoriek zijn de kleine bewegingen die je met handen en vingers maakt: het pakken van een speelgoedje, leggen van een puzzelstukje, vasthouden van een rozijn. Door veel oefening leren kinderen hun mogelijkheden en hun beperkingen kennen, ze worden zich bewust van zichzelf.

Bij Kinderland de Bosbengels wordt ervoor gezorgd dat zowel de jongste als de oudste kinderen genoeg bewegen. Bij de baby's wordt er op gelet dat liggen en zitten worden afgewisseld en baby's bij uitzondering in een wipstoeltje zitten. Voor de jongste baby's zijn er hoge afgeschermd boxen. Voor de wat oudere baby's is er een ruime grondbox met daarin zachte matten. De baby's hebben hier alle ruimte om te bewegen en te ontdekken. Daarnaast is er voor de oudste baby's/dreumesen volop ruimte om te rollen, kruipen, klauteren, lopen en vrij te spelen met ontwikkelingsmateriaal.

De pedagogisch medewerkers zitten geregeld in de grondbox en spelen daar met de baby's.

De kinderen krijgen zoveel mogelijk de kans om zelf hun motorische competenties en het zelfvertrouwen te vergroten. Het groepsproces is bij deze ontwikkeling van groot belang.

Kinderen leren van elkaar en moedigen elkaar aan. Kinderland de Bosbengels stimuleert de kinderen iets te doen wat ze moeilijk of wellicht spannend vinden om te doen. Hierbij kun je denken aan zelf proberen je schoenen of jas aan te doen. We helpen daar waar nodig is. Ook de buitenruimte is heel belangrijk, hier kunnen de kinderen vrijuit rennen en fietsen. De pedagogisch medewerkers gaan zoveel mogelijk naar buiten met de kinderen. Het liefst elke dag als het weer het toelaat. Buiten is extra speelgoed voor het stimuleren van de grove motoriek. Tijdens de groepsactiviteiten zoals knutselen en kleien doen ook de kleinste kinderen zoveel mogelijk mee, om hun stap voor stap bekend te maken met allerlei activiteiten die de fijne motoriek stimuleren. De pedagogisch medewerkers laten de kinderen steeds weer met elke activiteit op hun eigen niveau meedoen.

De inrichting van kinderopvang Kinderland de Bosbengels sluit aan bij de belevingswereld van de kinderen en de ruimtes zijn veilig en schoon. De kinderen kunnen zo vol overgave spelen en bewegen. Hierdoor leren ze zichzelf en hun omgeving te vertrouwen. Kinderland de Bosbengels moedigt kinderen aan om nieuwe activiteiten of spelletjes te doen en stimuleert de kinderen in hun ontwikkeling door ergens een nieuwe uitdaging aan toe te voegen, bijvoorbeeld door een puzzel aan te bieden met net wat meer stukjes dan het kind gewend is of bij een baby een speeltje net iets verder weg te leggen zodat de baby moeite moet doen om het pakken.

Door middel van de zintuigen leert het kind de wereld om zich heen kennen. Bij deze ontwikkeling zien we al heel vroeg karakteristieke verschillen bij kinderen. Het ene kind is nieuwsgierig naar ieder voorwerp en stopt alles in zijn mond, het andere kind tast rustig met zijn ogen de omgeving af om de dingen die in zijn bereik komen even met zijn handen aan te raken. Door de verschillende tast indrukken ontstaat langzaam een bewustzijn van de omgeving. Het is belangrijk als kinderopvang om een kind de gelegenheid te geven veel tast indrukken op te doen door middel van veel variatie in materialen en omgeving.

Het is de taak van de pedagogisch medewerkers om in de gaten te houden dat kinderen niet te veel zintuig indrukken tegelijk opdoen. Kinderen worden daar druk of onrustig van. Bij de inrichting van de ruimte is dit een blijvend punt van aandacht.

4.2.4 Cognitieve competenties

Bij de cognitieve ontwikkeling gaat het om het onderscheiden en herkennen van voorwerpen en het leggen van verbanden tussen gebeurtenissen. Je leert door te doen. Naarmate kinderen zich beter voortbewegen, kunnen ze een steeds wijdere omgeving verkennen en onderzoeken. De wereld wordt voor een kind telkens groter en groter naarmate het kind zich ontwikkelt. Kennis ontstaat vooral door ervaringen: al kijkend, voelend, proevend en tastend ervaren ze dat dingen heel verschillend zijn. Alle kinderen zijn nieuwsgierig en leergierig en hebben een aangeboren belangstelling voor de omgeving. Speelgoed, spel en geluiden bevorderen de cognitieve ontwikkeling. Spel en spelmaterialen zijn goede hulpmiddelen om ervaring op te doen en de ontwikkeling van het denken te stimuleren.

Kinderen ontdekken hoe dingen werken en waar ze voor dienen door ze vast te pakken en te bekijken. Ze leren begrippen als zacht – hard, onder – boven, veel – weinig, groot – klein. Al bouwend worden kinderen handiger en krijgen ze zicht op verhoudingen, maten en evenwicht. Kennis verwerft een kind door ervaringen uit het dagelijks leven thuis en in de kinderopvang. Pedagogisch medewerkers bieden materialen aan, doen spelletjes en gaan eropuit. De kinderen ontdekken de wereld samen met elkaar. Het is de taak van de

pedagogisch medewerkers om de kinderen hierin te volgen en waar nodig mee te denken en bij te springen en hen zo te stimuleren bij hun onderzoek.

4.2.5 Taal en communicatieve competenties

De leeftijdsperiode van 0 tot 6 jaar is de periode waarin de taalverwerving plaatsvindt. Een goede taalontwikkeling is van essentieel belang voor het verdere leven van een kind. Het is immers het middel om contact te maken, om uitdrukking te geven aan gevoelens en behoeften en het is het middel dat toegang verschaft tot een gemeenschappelijke denkwereld. De omgeving van het kind is van wezenlijk belang voor de taalontwikkeling. Kinderen gaan praten omdat ze in een omgeving verkeren waar er met en tegen hen gepraat wordt. Ook tegen de baby's wordt gepraat en de pedagogisch medewerkers reageren op hun geluidjes en gezichtsuitdrukkingen. Het geeft een baby bevestiging. Ik word gezien, ik ben belangrijk.

Uit onderzoek blijkt dat de conversatie gewoonten met een kind belangrijk zijn. Vooral het stellen van vragen, het doorvragen op wat een kind gezegd heeft en nog eens in andere woorden herhalen (het samenvatten) wat er gezegd wordt blijken een positieve invloed te hebben op de taalontwikkeling. In de kinderdagopvang wordt daarom veel aandacht besteed aan het praten en luisteren naar elkaar. Kinderen worden aangemoedigd om, zo gauw ze dit een beetje kunnen, ook via de taal duidelijk te maken wat ze willen (al blijft het non-verbaal uiten van emoties belangrijk). Zo vragen de pedagogisch medewerkers bijvoorbeeld aan tafel wat kinderen op hun brood willen hebben en zo worden ze aangemoedigd niet te wijzen maar te benoemen. Er wordt veel gezongen, voorgelezen, er worden kringspelletjes gedaan, en voorwerpen worden benoemd.

4.2.6 Creatieve en beeldende competenties

Bij creativiteit gaat het erom dat een kind zich leert uit te drukken naar eigen aard en persoonlijkheid. Het is een mogelijkheid om de wereld zelf vorm te geven, te vertalen en te begrijpen. Het is ook het 'uitdrukking' kunnen geven aan gevoelens. De kinderen kunnen met beeldend materiaal, maar ook met fantasiespel de wereld ontdekken en opnieuw vormen. Met behulp van allerlei materialen bouwen ze hun eigen wereld en geven ze zo hun ervaringen een plaats; een vertaling van de wereld om hen heen zoals zij die ervaren. Pedagogisch medewerkers volgen hier het kind. Ruimte voor creativiteit is er op de kinderopvang ruimschoots. Er wordt gewerkt met kosteloos materiaal: kartonnen dozen, oude lappen, spullen uit de natuur. Ook wordt volop gebruikt gemaakt van zand, water, klei, verf en plaksel. Voorop staat dat de kinderen er plezier in hebben en lekker bezig zijn. Het resultaat is niet het belangrijkste. Het draait om het eigen unieke resultaat. Voorgevormde materialen zoals kleurboeken, kant en klare stempels en kleivormen bieden we beperkt aan. Er is voor elk ontwikkelingsgebied (emotioneel, sociaal, motorisch-zintuiglijk, cognitief, taal en communicatief, creatief en beeldend) voldoende spelmateriaal aanwezig zodat een kind ruimschoots kan kiezen, zoals (voorlees)boeken, muziek, knutselmateriaal, spelletjes, puzzels, poppen, auto's en verkleedkleden.

Ontwikkeling van persoonlijke competentie

Deze term duidt op persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Dit stelt een kind in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Exploratie en spel zijn bij jonge kinderen de belangrijkste middelen om te leren en greep te krijgen op hun

omgeving. Ieder kind ontwikkelt zich daarbij op zijn eigen wijze, in zijn eigen tempo en naar eigen behoefte.

Ieder kind is uniek en ontwikkelt zich in een eigen tempo tot een volwassen mens. Door het creëren van situaties en pakken van kansen proberen we bij ieder kind de ontwikkeling te stimuleren. De leidsters kennen ieder kind goed en weten waar het aan toe is. Zodoende kunnen ze speelmateriaal aanbieden, dat net een beetje moeilijker is dan waar het kind al zelfstandig mee kan spelen. Zo wordt het op zijn of haar eigen niveau uitgedaagd en passend gestimuleerd. Zo wordt er bijvoorbeeld geregeld een puzzel die meer stukjes heeft gepakt dan de laatste puzzel die het kind zelf gemaakt heeft. De eerste keer doen we het dan samen, daarna lukt het dan misschien al (deels) zelfstandig!

In de speelruimte van De Bosbengels is er voor iedere leeftijd, van 0-12 jaar, speelmateriaal aanwezig. De speelmaterialen stimuleren verschillende ontwikkelingsgebieden, zoals de motorische-, verstandelijke-, sociale-, taal- en creatieve ontwikkeling. Er zijn speelhoeken en kasten met speel- en spelmaterialen waar de kinderen zelf uit kunnen kiezen en pakken. Dit vergroot hun zelfstandigheid. Er zijn ook kasten waar de kinderen niet bij kunnen, hier bevindt zich speelmateriaal waar ondersteuning bij nodig is zoals scharen en prikkennen, dingen uit kwijt kunnen raken zoals puzzelstukjes van legpuzzels of waar ze vies bij kunnen worden, zoals verf. Kinderen kunnen hier uiteraard ook uit kiezen, ze kunnen dan vragen aan de leidster om het gekozen materiaal voor hen te pakken. Voor de baby's is er een box aanwezig waar speelgoed in gelegd kan worden met geluid, verschillende groottes, kleur of verschillende texturen. De baby's kunnen ernaar kijken, luisteren, erin knijpen om zo de zintuigen te prikkelen. De baby's worden ook wel op een speekleed op de grond gelegd, als de groep dit toelaat, om zo ook hun motorische ontwikkeling extra te ondersteunen. Ondanks dat baby's bij ons voornamelijk hun vaste dagritme van thuis volgen proberen we ze zoveel mogelijk bij de verschillende momenten te betrekken. Zo zijn ze erbij in de kring, gaan ze ook mee naar buiten en zijn ze bij de eet- en drinkmomenten.

Voor de iets oudere kinderen zijn er puzzels, auto's met garage, poppen, keuken, boeken en nog veel meer aanwezig in de verschillende speelhoeken. We proberen de kinderen te stimuleren om met verschillend speelgoed te spelen, zodat ze ontdekken waar ze wat mee kunnen doen. Ook wordt zo de motoriek geoefend door het doen van puzzels en te tekenen, maar ook door een pop aan of uit te kleden. De sociale ontwikkeling wordt gestimuleerd door het spelen van een rollenspel (zoals "vadertje en moedertje") en door gebruik van de fantasie. De woordenschat breiden we uit door het gebruik van thema's en hieruit woorden te herhalen. De woordenschat stimuleren we verder door rijk taalgebruik en veel voor te lezen. Hierdoor krijgt het kind inzicht in de wereld om zich heen. Tijdens het voorlezen is er ruimte voor de kinderen om hun eigen verhaal en ervaring te vertellen. Op deze manier worden kinderen op een actieve manier bij het verhaal betrokken. We zingen regelmatig liedjes die bij de thema's passen en herhalen deze in die periode dan ook veel. Bovendien leren de kinderen heel veel woorden van elkaar.

In de buitenruimte is een afsluitbare zandbak aanwezig en een trampoline. In het gras is er de mogelijkheid om te voetballen, ook zijn er 2 klimtoestellen met glijbanen aanwezig. Dit stimuleert de grove motoriek. Bij warm weer zetten we een watertafel neer en verschillende voorwerpen om met water te spelen. Zand en water ondersteunen de fijne motoriek en de fantasie.

We doen samen met de kinderen diverse activiteiten, zoals knutselen en verven aan de grote tafel, zingen, gezelschapsspelletjes (omgaan met winnen en verlies), spelletjes buiten, met zijn allen het bos verkennen, dingen zoeken in het bos enzovoort.

Voor de BSO-kinderen is er een aparte kast aanwezig met hierin gezelschapsspelletjes, puzzels en ander speelgoed die bij hun leeftijd past.

Bij De Bosbengels stimuleren we de kinderen om zoveel mogelijk dingen zelf te doen. Zo laten we hen zelf hun jas en schoenen pakken en aantrekken. Als dit zelf nog niet lukt dan helpen we ze. Dit hoeft soms maar met een kleine ondersteuning, waarna het kind het zelf verder kan. Kinderen laten we helpen met opruimen, tafeldekken en we geven hen geregeld kleine opdrachten, zodat ze kunnen oefenen om zelfstandig te worden.

Kinderen leren hierbij ook van elkaar, zo zien ze bijvoorbeeld van de oudere (BSO) kinderen hoe zij al zelf kunnen eten of hun jas aan kunnen doen. Ook in het zindelijk worden leren de jongere kinderen van de oudere kinderen: doordat ze hen naar het toilet zien gaan, willen ze dit zelf vaak ook wel eens proberen! Daarnaast leren kinderen van elkaar in hun spel. Doordat kinderen vaak met bekende leeftijdsgenootjes spelen, kennen ze elkaar goed en weten ze van elkaar wat ze kunnen en wat ze samen leuk vinden om te doen. Dit heeft vaak als gevolg, dat de kinderen een volgende keer verder gaan in het spel, waar ze eerder gebleven waren en zo verhoogt het niveau van het spel zich. Zo hebben ze misschien de ene dag met de trein gespeeld en een mooi lang spoor aangelegd, de keer daarna breiden ze dit bijvoorbeeld uit met een station en bruggen. Ze weten wat ze aan elkaar hebben, hoeven dit niet meer af te tasten en kunnen meteen aan de slag om verder te gaan in "hun" spel.

Wij werken met VVE Kiki. Kiki is een beer die als een kameraad is voor de kinderen. Het KIKI-programma is er voor kinderen van 3 maanden tot 4 jaar. Iedere maand ontvangen we een pakket met een uitgewerkt thema en aanvullende materialen. Elk thema sluit aan bij de belevingswereld van jonge kinderen, zoals "muziek", "op reis", "dieren", "lente". Dat wil zeggen dat de kinderen, door bezig te zijn met de thema's, meer leren over de wereld om hen heen. Daarbij willen we graag opmerken dat het thematisch werken geen keurslijf mag worden. Het speelse en informele leren van jonge kinderen blijft voorop staan. Er blijft altijd ruimte om kansen te grijpen! Ieder maandthema begint met een inleiding. Samen met de kinderen wordt het huisje van de beer in het thema ingericht. Daarna volgen er afwisselende, uitdagende activiteiten zoals creatieve opdrachten, thema spelletjes en rollenspellen. Alle activiteiten passen bij het betreffende thema en zijn toegespitst op de verschillende leeftijden. Iedere maand is er een ander thema. Het doel is om de vier ontwikkelingsgebieden te stimuleren: Motoriek, Sociaal-emotionele ontwikkeling, Spraak & Taal en Rekenprikkel.

4.3 Het ontwikkelen van sociale competenties

'Samen spelen, samen delen.' Kinderen leren al op jonge leeftijd om te gaan met anderen. Op Kinderland de Bosbengels groeien kinderen tussen leeftijdsgenoten op en leren zij van en rekening te houden met jongere en/of oudere kinderen. Vriendjes maken, ruzie maken, helpen, compromissen sluiten, delen, zich in een ander verplaatsen, communiceren; allemaal verwerving van vaardigheden in de omgang met andere kinderen en het aangaan van relaties.

Bij Kinderland de Bosbengels werken we aan een veilige en hechte relatie tussen de pedagogisch medewerker en het kind. Het is belangrijk dat de pedagogisch medewerkers de kinderen leren aanvoelen en een kind begrijpen. De grondhouding van actief kijken en luisteren naar de kinderen, is hierbij een belangrijk uitgangspunt. De kinderen zijn afhankelijk

van de zorg van de pedagogisch medewerker. Ieder kind moet worden geaccepteerd zoals het is en serieus genomen worden of het nu een verlegen kind of een enthousiast kind is, een kind dat zijn eigen gang gaat of een kind dat veel aandacht vraagt. Naast de hechte relatie tussen het kind en de pedagogisch medewerker is het belangrijk dat een pedagogisch medewerker zorgt dat een kind in relatie tot zijn groepsgenootjes tot zijn recht komt.

Pedagogisch medewerkers maken gebruik van de kracht van de groep zelf. Kinderen kunnen elkaar helpen, stimuleren en troosten maar kinderen kunnen elkaar ook plagen en dwarszitten. Als pedagogisch medewerker kun je veel sociale vaardigheden doorgeven aan de kinderen in een groep, “goed voorbeeld doet goed volgen.”

We verwelkomen de kinderen als ze binnenkomen en zeggen gedag als ze weer naar huis gaan. Dit verwachten we (zo mogelijk) ook van de kinderen. Elke morgen zingen we in de kring een welkomstliedje voor elkaar en kijken we naar welke kinderen er allemaal zijn. Als kinderen een conflict hebben, grijpen we niet direct in. Zo leren de kinderen de consequenties van het eigen gedrag ervaren en zich staande te houden in de groep. We observeren de situatie en gaan pas bemiddelen als het de kinderen niet zelf lukt het conflict op te lossen.

Er zijn veel dingen die kinderen samen kunnen doen. Samen in het huisje spelen, samen met de lego, de trein en zo is er nog veel meer. Als een kind kiest voor een activiteit waarbij je samen kunt spelen, vragen we met wie ze dat willen gaan doen of we vragen wie er nog meer aan dezelfde activiteit mee wil doen. Bij de peuters wijzen we soms ook kinderen aan die bijvoorbeeld samen in het huisje mogen spelen. Op deze wijze stimuleren we de kinderen tot samenspel, het flexibel omgaan met leeftijdsgenootjes en (zodra mogelijk) het vormen van vriendschappen.

Ontwikkeling van sociale competentie

Dit begrip omvat sociale kennis en vaardigheden, bijvoorbeeld zich in een ander kunnen verplaatsen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. Een kind in een groep heeft te maken met andere kinderen en dat betekent dat ze leren rekening houden met elkaar en gaan ontdekken dat “samen dingen doen” leuk is. Deze interactie met leeftijdsgenoten, het deel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen, biedt kinderen een leeromgeving voor het opdoen van sociale competentie. Het geeft aan kinderen kansen om zich te ontwikkelen tot personen die goed functioneren in de samenleving.

We vinden het belangrijk, dat kinderen leren omgaan met andere kinderen en volwassenen. We zorgen er dan ook voor, dat kinderen leren samen te spelen in kleine groepjes in de verschillende speelhoeken, zodat ze leren elkaar te troosten, spullen te delen, elkaar te helpen en zo te ervaren dat het fijn is om samen te spelen. Door hen te ondersteunen in hun spel, leren kinderen hoe ze rekening kunnen houden met anderen. We laten een kind wel altijd eerst een probleem zelf oplossen. Lukt dit niet, dan helpen en ondersteunen we het kind. Door te praten, uitleggen en rekening houden met elkaar proberen we te leren dat al heel veel dingen op te lossen zijn. Zo leren kinderen rekening te houden met elkaar, maar ook op te komen voor zichzelf. Dit doen we bijvoorbeeld door kinderen te leren dat ze elkaar om een stuk speelgoed kunt vragen als ze er ook mee willen spelen i.p.v. afpakken, dat ze leren om de beurt te doen, op elkaar te wachten of er een ander stuk speelgoed bij te pakken, zodat ze samen verder kunnen. Zo hoeft je elkaar niet pijn te doen, hoeft je niet te schreeuwen etc...

Wij zijn ervan bewust van wij een voorbeeldfunctie hebben in het contact naar elkaar toe en we geven kinderen complimenten als ze op juiste wijze met elkaar omgaan, door telkens te benoemen wat ze goed doen.

Ook met de hele groep vinden er activiteiten plaats, zoals de eet- en drinkmomenten. Alleen voor baby's maken we soms een uitzondering, omdat zij hun eigen ritme volgen. We proberen hen er wel zoveel mogelijk bij te betrekken, door op schoot ook aan tafel te zitten.

We eten met elkaar een koekje en een boterham en hier drinken we wat bij. De kinderen kunnen dan even tot rust komen en er is tijd om iets te vertellen. 's Middags eten we een koekje samen met de BSO-kinderen. Ook zij kunnen dan vertellen wat ze die dag (op school) beleefd hebben. Op deze manier leren ze naar elkaar luisteren en op hun beurt wachten.

Uitjes doen we ook met de hele groep, dit kan een uitstapje naar het bos zijn, maar ook naar de speeltuin of de kinderboerderij.

4.4 Het overdragen van normen en waarden

Kinderen maken zich normen en waarden eigen om mee te kunnen doen in de samenleving. De normen en waarden die de kinderen meekrijgen vanuit het gezin (door beloning, begrenzing, uitleg en dingen voor te doen) waarin ze opgroeien, nemen ze mee naar de kinderopvang en omgekeerd. Belangrijk is dat de socialisering van het gezin en de kinderopvang op elkaar en op ontwikkelingsniveau is afgestemd. Zo leren kinderen normen en waarden van thuis en maken ze kennis met andere sociale en culturele achtergronden van bijvoorbeeld groepsgenootjes en pedagogisch medewerkers. Kinderen leren zo impliciet en expliciet meer algemene normen en waarden.

Het overbrengen van waarden en normen speelt in de opvoeding een voortdurende rol. Het speelt door alle eerder genoemde onderwerpen heen. Handelen is immers nooit waarde vrij. In alledaagse handelingen en reacties op kinderen dragen de pedagogisch medewerkers voortdurend waarden en normen over. Er zijn veel praktijksituaties te noemen. Het taalgebruik van de pedagogisch medewerkers en andere medewerkers, de afspraken rond het samenwerken, het omgaan met conflicten en ruzies, het uiten van emoties, de manier waarop een pedagogisch medewerker luistert.

Alle kinderen zijn welkom bij Kinderland de Bosbengels. Verschillen worden gezien als een verrijking van de groep. De pedagogisch medewerkers houden rekening met andere culturele of levensbeschouwelijke gewoonten zoals het niet eten van varkensvlees. In het activiteiten aanbod proberen de pedagogisch medewerkers activiteiten aan te dragen waardoor kinderen hun wereldbeeld verbreden. Dit b.v. door te praten over wat er gebeurt in de wereld of door niet westerse muziek te draaien. Dit gebeurt los van de mogelijke aanwezigheid van kinderen met een niet-Nederlandse achtergrond.

Elk kind in de groep is uniek en anders. "Anders zijn" heeft niet alleen te maken met culturele achtergrond maar ook met andere gewoonten thuis of verschillen in uiterlijk. De houding van de pedagogisch medewerkers is bepalend voor de sfeer in de groep. Door een sfeer te creëren waarin verschillen geaccepteerd worden, gaan kinderen makkelijker om met het anders zijn. Hoe jong de kinderen ook zijn, andere kinderen discrimineren op grond van huidskleur, anders zijn, begint al vroeg. Wanneer de pedagogisch medewerker dit merkt, spreekt ze de betreffende kinderen hierop aan en probeert een onderlinge sfeer te creëren, waarin dit niet gebeurt.

In deze paragraaf benoemen we een aantal onderwerpen waarin normen en waarden een expliciete rol spelen bij Kinderland de Bosbengels.

4.4.1 Afspraken en gewoonten

Ieder kind mag er zijn en wordt geaccepteerd. Zo kan een relatie ontstaan waarin een kind kan groeien en zich ontwikkelen. Dit betekent niet dat alle gedrag klakkeloos geaccepteerd wordt. Waar nodig neemt de pedagogisch medewerker de verantwoordelijkheid.

Pedagogisch medewerkers zijn duidelijk tegen de kinderen over wat wel en niet mag en trekken zoveel mogelijk één lijn. Dit geeft kinderen houvast en brengt rust. Afspraken over wat wel en niet mag, zijn dus nodig om het samenzijn in een groep voor alle kinderen plezierig te laten zijn. Deze afspraken worden in de groep geleerd en worden voor een deel bepaald door de afspraken hierover binnen de kinderopvang. Voor een deel spelen de normen en waarden een rol, die pedagogisch medewerkers vanuit de eigen jeugd hebben meegekregen, hun temperament, hun karakter en hun culturele achtergrond. Hoe je zelf bent opgevoed kom je altijd weer tegen in het werken met kinderen.

Er zijn afspraken om samen te spelen zoals elkaar geen pijn doen, geen speelgoed afpakken, elkaar helpen en rekening houden met elkaar. Er zijn afspraken rond verzorging en voeding zoals: neus snuiten, handen wassen voor het eten, aan tafel blijven zitten, met je mond dicht eten, naar elkaar luisteren wanneer aan tafel iets verteld wordt. Ook het gebruik van speelgoed en ruimtes is aan afspraken gebonden. Kinderen corrigeren elkaar hierin.

Samen speelgoed opruimen, leren dat we binnen rustig met elkaar praten maar dat je buiten mag gillen/schreeuwen. Kinderen weten na een tijdje precies waar ze wel of niet aan mogen komen. Eigen initiatief van kinderen waarderen we zoveel mogelijk.

Overdracht van waarden en normen

Kinderen moeten de kans krijgen om zich de waarden en normen, de 'cultuur' eigen te maken van de samenleving waarvan zij deel uitmaken. De Bosbengels biedt een bredere samenleving dan het gezin, waar kinderen in aanraking komen met andere aspecten van de cultuur en de diversiteit die onze samenleving kenmerkt. De groepssetting biedt daarom in aanvulling op de socialisatie in het gezin, heel eigen mogelijkheden tot socialisatie en cultuuroverdracht.

Gedurende de hele dag vindt er bij De Bosbengels overdracht van normen en waarden plaats. Dit is belangrijk, een kind is zo bezig met wat wel en niet mag en wat wel en niet hoort. Dit gebeurt tussen de kinderen onderling, maar ook tussen het kind en de leidster. Dit gebeurt bewust en onbewust, communicatief en interactief.

Normen die wij hanteren zijn:

- Als iedereen zit gaan we eten en drinken
- We eten en drinken aan tafel
- Na het eten worden handen en monden schoongemaakt
- We wachten tot iedereen klaar is, daarna gaan we pas van tafel
- Na het plassen, handen wassen en drogen
- We vragen het netjes of we iets mogen

Belangrijk vinden we:

- Niet pesten of plagen. Ieder kind is uniek en mag niet gepest worden omdat het anders is
- We schelden en vloeken niet. We leggen uit dat dit niet netjes en niet nodig is
- We laten elkaar uitpraten. Je praat niet zomaar door een ander heen

We zorgen ervoor dat deze afspraken vaak uitgelegd en herhaald worden, zodat voor ieder kind duidelijk is wat er van hem of haar verwacht wordt. Uiteraard geeft de leidster hierbij het goede voorbeeld.

Corrigeren en belonen

Als een kind zich niet aan de afspraken houdt, zullen we benoemen wat de grenzen zijn. We zullen dan altijd aangeven waarom iets wel of niet mag en let er op of dit ook begrepen is. Het is belangrijk dat een kind weet waarom je iets van hem vraagt. Zoals aangegeven is de herhaling hierbij heel belangrijk.

Bovendien is het belangrijk dat kinderen leren omgaan met conflicten, zodat ze leren voor zichzelf op te komen, te geven en te nemen. Zo kunnen kinderen veel sociale vaardigheden leren, zoals luisteren naar een ander, onderhandelen en voor zichzelf opkomen. Het moment van ingrijpen bij conflicten is afhankelijk van de persoon, de leeftijd, de ontwikkelingsfase en de groep.

Bij conflicten, ook tussen kinderen onderling, zorgen we er altijd voor dat het weer goed wordt gemaakt, zodat kinderen weten dat het nu klaar is.

4.4.2 Samen spelen

Bij Kinderland de Bosbengels hebben we bewust gekozen voor 1 verticale groep. Kinderen leren rekening te houden met elkaars behoeften en (on)mogelijkheden. Soms moet een kind even wachten om samen met een pedagogisch medewerker een boekje te kijken, omdat een pedagogisch medewerker bezig is met de fles geven of met verschonen en persoonlijke verzorging.

4.4.3 Conflicten en ruzies

Wanneer kinderen groter worden gaan zij hun eigen grenzen aftasten maar daarmee ook die van andere kinderen en volwassenen. Dat geeft conflicten. Aangezien peuters hun gevoelens nog niet goed onder woorden kunnen brengen, praten ze vaak met hun hele lijf.

In eerste instantie kijkt een pedagogisch medewerker of een kind een onenigheid zelf aankan. Zij hoeft dan niet in te grijpen. Kinderen krijgen die ruimte maar altijd binnen de grenzen van de veiligheid. Een blik of de stem van de pedagogisch medewerker is soms al voldoende om een kind te herinneren aan wat wel of niet kan. Bij conflicten gebruiken pedagogisch medewerkers vaak de uitgangspunten van

het actief luisteren. Het is belangrijk om als pedagogisch medewerker in de gaten te houden waarom kinderen steeds conflicten met andere kinderen hebben. Wanneer je als pedagogisch medewerker in

de gaten krijgt wat de reden is, is het makkelijker te bepalen hoe je daarmee omgaat. De pedagogisch medewerker kan het kind dan begeleiden om minder conflicten te krijgen en om deze zelf op te lossen.

Kinderen in conflict met elkaar leren voor zichzelf op te komen en te onderhandelen.

Bij conflicten kan de pedagogisch medewerker ruimte geven om zelf naar oplossingen te zoeken. Zij kan de kinderen leiden in het zoeken naar een oplossing, wanneer ze er zelf niet uitkomen of wanneer één het onderspit dreigt te delven. Schoppen of slaan kunnen uitdrukkingen zijn van het onvermogen om gevoelens te uiten en uit onmacht. Kinderen zijn bezig te leren hoe zij aangeven wat zij wel en niet willen. Ruzies horen erbij.

Door tegen elkaar te zeggen wat het probleem is, neemt de behoefte om je boosheid en woede lichamelijk te uiten af. Soms is het echter nodig om af te koelen voordat het kind kan zeggen wat er

aan de hand is. Pedagogisch medewerkers dwingen het kind niet om te praten, eventueel kan de pedagogisch medewerker er later op terugkomen.

Als Kinderland de Bosbengels vinden we het van belang om de kinderen duidelijk te maken dat we hun gedrag soms afkeuren, maar niet het kind zelf. We straffen het gedrag, niet het kind.

Het is af en toe nodig om kinderen te corrigeren. Een pedagogisch medewerker maakt telkens een bewuste afweging om gedrag te negeren, een alternatieve oplossing te zoeken of het gedrag te corrigeren en bespreekt dit zo nodig in het groepsoverleg.

Negatief gedrag is vaak een vorm van aandacht vragen. Het beste is om het positieve gedrag te belonen d.m.v. complimenten geven.

4.4.4 Feesten en rituelen

De kinderopvang heeft een bijzonder neutraal karakter, maar we besteden wel aandacht aan bepaalde feesten, zoals Sinterklaas, Pasen en Kerstmis. Het vieren van feesten vinden we belangrijk. Daarnaast maken we verjaardagen en afscheidsfeesten van de kinderen tot een bijzondere gebeurtenis. Het feestvarken wordt uitgebreid in het zonnetje gezet in de eigen groep. Omdat het feest ritueel vaste programmaonderdelen kent, is het voor ieder kind een vertrouwd gebeuren. Bij kinderen die niet in het middelpunt willen staan wordt het accent naar de hele groep gelegd. Soms geven kinderen zelf duidelijk aan welk onderdeel ze wel of niet willen.

4.4.5 Andere culturen

In de kinderopvang wordt rekening gehouden met culturele en individuele verschillen tussen kinderen. Er wordt aangesloten bij hun verschillende mogelijkheden, behoeften en interesses. Kinderen uit alle culturen zijn welkom. In toenemende mate bezoeken niet van oorsprong uit Nederland afkomstige kinderen de kinderdagopvang. We houden rekening met de achtergrond van een kind en ouders. We willen de kinderen ook kennis laten maken met andere culturen door middel van intercultureel materiaal zoals poppen, puzzels, muziekinstrumenten, liedjes uit andere landen. De pedagogisch medewerker praat met kinderen over andere landen en culturen, waarbij kinderen spelenderwijs leren dat er vele

manieren zijn om je te kleden, te eten, te wonen, enzovoorts. Ook in de groep wordt gekeken hoe we van elkaar verschillen. Ze kijken naar elkaar en benoemen wat ze zien. Hier kan de volwassen wereld een voorbeeld nemen aan kinderen. Ze zien de verschillen maar ervaren een ander kind niet anders dan zichzelf. Een kind is een kind in elke cultuur, ongeacht zijn geloof en/of huidskleur.

4.4.6 Kinderen met een verstandelijke of lichamelijke beperking

Kinderen met een verstandelijke of een lichamelijke beperking willen we zo mogelijk een plaats geven binnen onze kinderopvang. Het uitgangspunt is niet meer dan één kind met een beperking in de groep. Er zijn voordelen verbonden aan de integratie van kinderen met een beperking in een reguliere kinderopvang. Kinderen leren omgaan met kinderen met een beperking. Kinderen die beperkt zijn, worden gestimuleerd door de andere kinderen, leren de aandacht te delen met anderen en hoeven niet noodgedwongen thuis te blijven. Met de integratie van kinderen met een beperking hebben we enige ervaring. De ervaringen die we hebben, waren heel positief, zowel voor het kind, als voor de ouders, als voor onze kinderopvang. Voor zover we aan de hulpvraag van de ouders en het kind kunnen voldoen zullen we trachten een kind met beperkingen binnen onze kinderopvang een plekje te geven. Het moet echter voor het kind en voor de groep waarbinnen het kind een plaats krijgt, geen onoverkomelijke problemen geven. In een gesprek met de ouders vormt de houder zich een beeld van de aard en de ernst van de beperking. Zowel de belangen van de kinderopvang en het kind worden besproken. Eventueel wordt advies ingewonnen van een of meer deskundige(n) op dit terrein.

Kinderland de Bosbengels hanteert als uitgangspunt:

- Het kind mag geen gevaar opleveren voor zichzelf, de andere kinderen of de pedagogisch medewerkers;
- Het kind mag het groepsproces niet volledig doorkruisen;
- Het kind moet in een groep kunnen functioneren en niet alleen in 1 op 1 – contact, dan krijgen andere kinderen te weinig aandacht.

In overleg tussen ouders, Kinderland de Bosbengels en hulpverlening kan de ouder zo nodig een PGB-budget aanvragen zodat gedurende enkele uren van de dag een extra pedagogisch medewerker ingezet kan worden om het kind extra individuele aandacht te geven.

4.5 Samenwerken aan een fijne kindertijd

Onze pedagogisch medewerkers bespreken regelmatig met u hoe het met uw kind gaat. Wij horen ook graag hoe u thuis omgaat met uw kind en hoe uw kind thuis speelt. Zo kunnen we samen zoveel mogelijk één lijn bieden in de opvoeding.

Elk kind een mentor

Binnen Kinderland de Bosbengels werken we met mentoren. Dit houdt in dat ieder kind dat onze opvang bezoekt een mentor heeft. Dit is een vaste pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind, in de regel de pedagogisch medewerker die het kind het regelmatigst in de week ziet. De mentor volgt de ontwikkeling van het kind, vult de observatielijst in en bespreekt op basis daarvan periodiek het welbevinden en de

ontwikkeling van het kind met de collega's en de ouders. Voor de ouders is de mentor het vaste aanspreekpunt bij vragen of zorgen over hun kind. Hoewel de mentor zorgdraagt voor de observaties, de verslaglegging en voor de periodieke oudergesprekken, blijven alle pedagogisch medewerkers van de groep verantwoordelijk voor de dagelijkse begeleiding van de kinderen, voor de dagelijkse oudercontacten bij het brengen en ophalen van de kinderen en voor het noteren van dagelijkse observaties. De ouders kunnen dus voor de dagelijkse overdracht terecht bij elke pedagogisch medewerker die op die dag aanwezig is. Omdat de mentor de eerst aangewezen is om de gesprekken met de ouders te voeren, wordt het kennismakingsgesprek met de ouders bij de start van de opvang gevoerd door de mentor van het kind.

Tijdens het kennismakingsgesprek worden de ouders geïnformeerd over het mentorschap en wordt aangegeven wie de mentor is van het kind. In de buitenschoolse opvang is de mentor ook voor het kind zelf het aanspreekpunt. Als een kind iets wil vragen of bespreken, kan hij/zij zich desgewenst altijd tot de mentor wenden.

Observatie van uw kind

We vinden het belangrijk dat kinderen zich bij ons prettig en op hun gemak voelen (zich emotioneel veilig voelen). Dat noemen we het 'welbevinden' van een kind. Want kinderen die zich prettig voelen, kunnen zich ook goed ontwikkelen. Onze pedagogisch medewerkers zijn er natuurlijk altijd voor uw kind en volgen zijn welbevinden elke dag. Minimaal één keer per jaar observeren zij uw kind met extra aandacht, met behulp van een observatielijst. Voor kinderen van 0 tot 4 jaar kijken we ook naar verschillende ontwikkelingsgebieden:

- de motorische ontwikkeling
- de cognitieve ontwikkeling
- de sociaal emotionele ontwikkeling
- de taalontwikkeling
- de ontwikkeling van de zelfstandigheid

Na de observatie nodigen wij u uit voor een oudergesprek. De mentor van uw kind bespreekt dan samen met u hoe uw kind zich in onze en uw ogen ontwikkelt, hoe hij zich bij ons voelt en eventueel andere bijzonderheden. Tijdens dit gesprek kunnen we samen bepalen of het nodig is uw kind extra ondersteuning dan wel extra stimulans te bieden. Andere momenten kunnen ook aanleiding zijn voor een oudergesprek. Heeft u zelf behoefte aan een gesprek met ons? Zeg ons dat dan gerust.

Extra ondersteuning

Wij willen dat elk kind zich bij ons goed kan ontwikkelen en zich fijn voelt bij ons. Onze pedagogisch medewerkers kunnen altijd advies inwinnen bij onze pedagogisch coach als zij vragen hebben hoe zij een kind het beste kunnen ondersteunen of stimuleren. Soms blijkt dat een kind meer ondersteuning nodig heeft dan wij kunnen bieden. Wij kunnen hierin samenwerken met externe zorgaanbieders zoals bijvoorbeeld fysiotherapeuten en logopedisten. We bekijken per situatie hoe we dit het beste kunnen invullen. Dat doen wij samen met u.

Doorgaande ontwikkelijn

Wordt uw kind vier jaar en gaat hij naar school en wellicht ook naar de BSO? Een goede overdracht van informatie over uw kind zorgt voor een soepele overstap naar de basisschool en BSO. De inhoud van de overdracht wordt altijd van tevoren met u besproken en overdracht vindt alleen plaats nadat u hiervoor toestemming heeft gegeven.

Wij geven middels een schriftelijke of mondelinge overdracht informatie aan de leerkracht en pedagogisch medewerkers van de BSO over de ontwikkeling van uw kind. Dit betreft informatie over onder andere de taalontwikkeling, spel- en motorische ontwikkeling en hoe uw kind met andere kinderen omgaat. Met deze informatie kan de nieuwe leerkracht en pedagogisch medewerker zorgen dat uw kind de juiste aandacht krijgt en dat het onderwijs en de opvang aansluit bij wat uw kind nodig heeft.

Bij De Bosbengels vinden we het belangrijk, kinderen op een positieve manier te benaderen. We willen hierbij aangeven dat het om het kind gaat. Dit kan door het kind te prijzen middels een compliment, een knuffel of soms al door een goedkeurende knik. Gedrag kan negatief zijn, maar het kind niet. Daarin willen we het zelfbeeld van het kind versterken door het zelfvertrouwen te geven en een positief zelfbeeld te ontwikkelen.

5. Pedagogische werkwijze

Kinderland de Bosbengels heeft nooit expliciet gekozen voor één vaststaande pedagogische werkwijze. Vanuit het ervaringsgericht werken, zijn er wel een aantal pedagogische visies waar Kinderland de Bosbengels zich heel goed in kan vinden en waardoor Kinderland de Bosbengels zich laat inspireren. Deze visies sluiten heel mooi op elkaar aan, zodat binnen Kinderland de Bosbengels een doorgaande lijn terug te vinden is in de manier waarop Kinderland de Bosbengels naar elk kind kijkt en hoe het pedagogisch handelen wordt vormgegeven.

Vorbereiden op de basisschool

Kinderland de Bosbengels heeft ervoor gekozen de activiteiten binnen de kinderdagopvang op de groepen met kinderen tussen twee en vier jaar op te zetten volgens de methodes van de Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Bij VVE is sprake van een gestructureerde, thematische opzet van activiteiten, waarmee de ontwikkeling van kinderen wordt gestimuleerd. De activiteiten zijn opgezet volgens de fasering van Uk en Puk. Op deze wijze worden gestructureerde activiteiten ontwikkeld, die een gerichte bijdrage leveren aan plezier én ontwikkeling van kinderen. Spelenderwijs wordt er aan de hand van maandelijkse thema's gewerkt. Thema's kunnen zijn: verkeer, ziek en gezond, lente, etc. Per dagdeel zijn de pedagogisch medewerkers tussen 8.30 tot 12.30 aan het werk met de peuters volgens deze methode.

6. De 3 uren regeling volgens de wet IKK

Groepssamenstelling

In de groep kunnen maximaal 10 kinderen tegelijk opgevangen worden in de leeftijden van 0 tot 13 jaar. De samenstelling van de groep kan wijzigen gedurende de dag, leeftijden en het aantal kinderen kunnen dus per dagdeel variëren. Er zal hierbij steeds gehandeld worden volgens de wettelijke richtlijnen voor wat betreft de leidster-kind ratio. Met behulp van PortaBase wordt steeds bekeken, of het aantal kinderen met bijbehorende leeftijden door 1 leidster opgevangen kan worden. Er wordt hierbij voldaan aan het “vaste gezichten criterium” voor kinderen tot 1 jaar, de vaste leidster is altijd aanwezig. In het kindercentrum hebben we 1 groep van 0-13 jaar. Deze groep wordt aangevuld met kinderen die voor en na schooltijd naar de opvang komen. Dit zijn kinderen die eerder in de dagopvang zaten en inmiddels naar de basisschool gaan. De kinderen verblijven dan ook allemaal in 1 ruimte, het is 1 groep.

Extra dagdelen

Bovengenoemde werkwijze geldt ook voor verzoeken van ouders voor het afnemen van extra dagdelen buiten het afgesloten contract. Steeds zal gekeken worden of er mogelijkheden zijn waarbij de leidster-kindratio (PKR) zal worden geraadpleegd.

Het rooster van aanwezige kinderen en leiding wordt per dag nauwkeurig bijgehouden zodat dit ook inzichtelijk is. Doordat gewerkt wordt met een vast gezicht op de groep zal ook bij afname van extra opvang altijd een voor het kind vertrouwde leidster aanwezig zijn en voor kinderen tot 1 jaar het vaste gezichten criterium gehanteerd worden.

7. Hoe gaat het eruit zien in de praktijk?

De afwijking Beroepskracht Kind Ratio (BKR) is binnen Kinderland de Bosbengels als volgt geregeld:

Wanneer er minimaal 10 uur opvang per dag wordt geboden, mag er maximaal 3 uur worden afgeweken van de BKR. Kinderland de Bosbengels is dagelijks geopend van 06.00 tot 18.00, dit houdt in dat er meer dan 10 uur opvang wordt aangeboden, en we dus maximaal 3 uur mogen afwijken van de BKR.

Wanneer wijken wij af van de BKR?

Maandag:

8.20 – 8.40 uur

11.50 – 12.10 uur

13.00 – 14.00 uur

14.05 – 14.35 uur

16.30 – 17.00 uur

Dinsdag:

8.20 – 8.40 uur
13.00 – 14.00 uur
14.05 – 14.35 uur
16.30 – 17.00 uur

Woensdag:

8.20 – 8.40 uur
12.20 – 12.40 uur
13.00 – 14.00 uur
16.30 – 17.30 uur

Donderdag:

8.20 – 8.40 uur
11.50 – 12.10 uur
13.00 – 14.00 uur
14.05 – 14.35 uur
16.30 – 17.30 uur

Vrijdag:

8.20 – 8.40 uur
12.20 – 12.40 uur
13.00 – 14.00 uur
14.05 – 14.35 uur

Eventuele ouder- en overgangsgesprekken vinden plaats buiten de reguliere werktijden.

Wanneer er wordt afgeweken van de BKR, gelden binnen Kinderland de Bosbengels de volgende afspraken:

- We zetten minimaal de helft van het aantal vereiste beroepskrachten in. Bijvoorbeeld er zijn 3 medewerkers aan het werk, er mag dan maximaal 1 medewerker minder worden ingezet tijdens de afwijking van de BKR.
- Medewerkers die meer dan 5,5 uur per dag werken, hebben recht op een pauze van 30 minuten tijdens de middag, om even tijd voor zichzelf te hebben. Deze pauze valt binnen de 3-uursregeling.
- We zorgen ervoor dat tijdens de afwijking van de BKR een medewerker nooit als enige volwassene aanwezig is in het gebouw. Wanneer deze situatie zich voordoet, blijft de medewerker met pauze aanwezig in het gebouw als achterwacht.
- Er wordt afgeweken van de BKR wanneer de dagelijkse praktijk dit toelaat, dit betekent dat dit gebeurt op rustige momenten van de dag. De medewerkers die aanwezig blijven, moeten goed overzicht op de groep kunnen houden en het dagprogramma moet doorgang kunnen vinden.
- Een enkele keer kan het voorkomen op rustige tijdstippen wanneer kinderen bijvoorbeeld geconcentreerd aan het spelen zijn en een medewerker anders meer dan 5,5 uur aaneengesloten zou moeten werken.

Bij Kinderland de Bosbengels zijn er 3 personen werkzaam. Eigenaresse Natasja Verhoeven, werkzaam op alle dagen, Naomi Ploeger werkzaam op maandag, dinsdag en eventueel extra op de andere dagen en daarnaast Natascha Uchtman voornamelijk woensdag, donderdag en vrijdag(indien nodig extra op de andere dagen). Ten alle tijden werken wij volgens de leidster-kindratio qua werknemers op het aantal kinderen. Wij controleren dit door de gegevens die te zien zijn in portabase en tevens rekenen we het na op www.1ratio.nl.

8. Kwaliteit

Aandacht voor kwaliteit behoort vanzelfsprekend te zijn. Kinderland de Bosbengels besteedt gestructureerd aandacht aan de kwaliteit door met regelmaat het functioneren van de opvang te evalueren. Aandacht voor kwaliteit op de groep, het pedagogisch handelen en scholing voor medewerkers. Elk jaar komt de GGD de locatie inspecteren.

Dit algemeen pedagogisch beleidsplan zelf is ook een uiting van ons kwaliteitsbeleid. Het biedt ouders inzicht in wat we doen en waarom we het zo doen.

Dagindeling

Bij De Bosbengels wordt een vaste dagindeling gevolgd om voor de kinderen overzichtelijk te maken, wat we steeds gaan doen. De dagindeling van De Bosbengels ziet er als volgt uit:

7.00 kinderen worden gebracht, waarna vrij spelen
8.45 opruimen
8.50 activiteit
9.30 verschenken/drinken en fruit
9.45 buiten spelen
11.30 eten
12.00 kinderen die overdag slapen gaan naar bed
15.00 kinderen komen uit bed
15.15 voorlezen/zingen/dansen
15.30 koekje en drinken
15.45 buiten spelen, activiteit, vrij spel
16.45 - 18.00 vrij spel, kinderen worden opgehaald

Het dagritme wordt flexibel gebruikt. Als kinderen bijvoorbeeld net met iets leuks bezig zijn, wat ze graag willen afmaken, is hier extra tijd voor. De overgangen tussen de verschillende momenten worden benoemd. Hierdoor krijgt iedere activiteit voor de kinderen een duidelijke start en einde en wordt de situatie voor kinderen inzichtelijk.

Slapen

Er is voor de kinderen een slaapkamer aanwezig met 4 slaapplaatsen. Er zijn slaapzakken en onderlakens aanwezig, welke om de 2 weken gewassen worden en indien nodig tussendoor nog eens.

Baby's slapen op de vooraf aangegeven tijden door de ouders, zodat we het ritme van thuis zo veel mogelijk aan kunnen houden. Als het kind heel erg moe is kunnen we hier vanaf wijken. Dit wordt bij het ophalen dan ook aan de ouders gemeld. Peuters volgen het ritme de kinderopvang en slapen na het broodje eten tussen de middag. Als een kind een knuffel of

een speen gebruikt bij het slapen, kan deze zelf meegenomen worden. Wij volgen het protocol voor veilig slapen en wiegendood preventie.

Buitenbedjes

Bij Kinderland de Bosbengels maken wij gebruik van buitenbedjes. De buitenbedjes bij onze kinderopvang worden het hele jaar gebruikt, zowel in de zomer als in de winter. Wanneer de zon fel schijnt, zorgt een parasol voor schaduw. Is het buiten koud, dan zorgt een speciale slaapzak ervoor dat de kinderen lekker warm blijven. Tevens doen wij dit alleen in overeenstemming en met toestemming van de ouders. Op de kinderopvang is hiervoor een protocol aanwezig van Buiten Slapen die de ouders mogen/kunnen inzien.

Voeding

Baby's krijgen eten en drinken op de tijden dat ze van huis uit gewend zijn. Dit kan per dag verschillen, waardoor het handig is dit iedere dag even aan ons door te geven. Het kind gaat naarmate het ouder wordt steeds meer het ritme van de groep volgen. In de ochtend krijgen de kinderen ranja en een koekje. Tussen de middag wordt brood gegeten en melk gedronken. 's Middags eten we gezamenlijk fruit en drinken we ranja. Ouders dienen voor een baby zelf een fles en voeding mee te geven. Indien een kind een allergie heeft of het iets niet mag vanwege bijvoorbeeld geloofsovertuiging, dan horen wij dit graag. Wij proberen hier rekening mee te houden of samen met de ouder tot een andere invulling te komen tijdens eet- en drinkmomenten.

Openingstijden

De Bosbengels is geopend van maandag tot en met vrijdag van 6.00- 18.00. Flexibele en superflex opvang is mogelijk, al mag nooit de toegestane leidster-kind ratio overschreden worden. Mocht het zo zijn dat een ouder in het weekend of buiten de openingstijden opvang nodig heeft, kan in overleg naar de mogelijkheden gekeken worden.

Vrije dagen

Op erkende feestdagen zijn we gesloten. Dit is met Pasen, Koningsdag (27 april), Bevrijdingsdag (5 mei) om de 5 jaar (2020, 2025, 2030, enz.), Hemelvaart, Pinksteren, Kerst en Oud- en Nieuw.

Ziekte

Of een kind naar de opvang kan komen bij ziekte kan het beste even overlegd worden. Een ziek kind is in het algemeen beter af als het thuis in eigen vertrouwde omgeving is bij één van de ouders. Besmettelijke ziektes dienen altijd gemeld te worden, ook al is het kind niet aanwezig. Als een kind ziek wordt tijdens de opvang, bellen we de ouder om te overleggen wat we het beste kunnen doen. Mocht een kind vlak voordat het opgehaald wordt ziek worden, melden we dit bij het ophalen. In principe worden er geen medicijnen toegediend. Mocht dit toch nodig zijn, doordat het kind bijvoorbeeld een antibioticakuur heeft, dan dient de ouder een overeenkomst te tekenen voor het toedienen van het medicijn. Bij calamiteiten waarbij direct hulp noodzakelijk is bellen we de huisarts of indien nodig 112.

Activiteiten buiten de opvanglocatie

De Bosbengels maken wij geregeld kleine, dagelijkse uitstapjes, zoals naar het bos, kijken op de kinderboerderij en bibliotheek. Afhankelijk van de grootte van de groep, zal hierbij ter ondersteuning de achterwacht, een vaste vrijwilliger en/of een stagiaire aanwezig zijn.

9. Stagiaires en vrijwilligers

Inzet stagiaires

Naast het team van gediplomeerde pedagogisch medewerkers kan Kinderland de Bosbengels stagiaires aanstellen. Deze stagiaires maken deel uit van het team en worden begeleid door een vaste medewerkers; de stagebegeleider.

Kinderland de Bosbengels zich als een professioneel en deskundig leerbedrijf voor leerlingen, die de opleiding tot pedagogisch werker volgen en tegelijkertijd als potentieel werkgever. Tevens blijft Kinderland de Bosbengels op de hoogte van de ontwikkelingen binnen het vakgebied en het hierop afgestemde scholingsbeleid en kan zij hierop haar eigen beleid eventueel bijstellen.

Kinderland de Bosbengels draagt als kinderopvangorganisatie de zorg voor kwalitatief goed geschoold personeel en hecht daarbij belang aan deskundige begeleiding van de beroepspraktijk.

Een stagiaire is een lerende en eventueel toekomstig werknemer waarin geïnvesteerd moet worden. Het verlenen van een stageplaats is investeren op de lange termijn. Kinderland de Bosbengels laat zien dat het vak van pedagogisch medewerker een leuk en interessant beroep is.

Iedere stagiaire komt eerst langs voor een kennismakingsgesprek. We willen er zeker van zijn dat de stagiaire past in ons team. Voor aanvang van de stage wordt een stageovereenkomst gesloten. Iedere stagiaire dient voor aanvang van de stage een actuele Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aan

te kunnen tonen en wordt middels het personenregister gekoppeld aan onze organisatie. Stagiaires worden ingezet als een aanvulling op de beroepskrachten, en worden dus niet als vervanging ingezet. Over het algemeen eindigt de stage na de periode zoals in de stage-overeenkomst is afgesproken. Een stage zal verlengd worden als de doelen niet zijn bereikt. Alle stagiaires worden ingezet conform de voorwaarden van de CAO Kinderopvang.

De stagebegeleider en stagiaire bespreken structureel het opleidingstraject en de opdrachten. De mate waarin een stagiaire ondersteuning mag bieden wordt bepaald door de opleiding en het niveau van de opleiding die zij al heeft behaald. Onder begeleiding doet de stagiaire actief mee aan het volledige dagprogramma.

Het uitgangspunt is dat de stagiaires eerst alleen meekijken en de taken vervolgens onder begeleiding uitvoeren. Stagiaires werken continu onder begeleiding en verantwoording van een gediplomeerd pedagogisch medewerker, die tijdens het werken feedback geeft. De pedagogisch medewerker is een ervaren beroepskracht. De student en de pedagogisch medewerker evalueren de stage en maken afspraken over de taken en verantwoordelijkheden voor de komende periode.

Tijdens de stage is het toegestaan om aan opdrachten te werken vanuit de opleiding. Elke maand zal er met de stagiaire/ vrijwilliger een evaluatiegesprek plaatsvinden over het verloop binnen Kinderland De Bosbengels.

Kinderland de Bosbengels werkt met de volgende stagiaires:

Wij werken met stagiaires pedagogisch medewerker niveau 3 of 4, een HBO of maatschappelijke stage die minimaal 1 een heel schooljaar komen stagelopen.

Afspraken met betrekking tot omgang, verantwoordelijkheden en betrokkenheid:

- **Omgang:** De stagiaire heeft een gelijkwaardige omgang met collega's. In de eerste weken stelt de stagiaire zich persoonlijk voor aan ouders en collega's.

- **Beroepsgeheim:** Voor afspraken omtrent gedragsregels kan de stagiaire de beroepscode raadplegen. Als de stagiaire voor schoolopdrachten gebruik wil maken van foto's of namen van kinderen, dient de stagiaire hiervoor toestemming aan de ouders te vragen. Er mag in schoolopdrachten vrij met fictieve namen worden gewerkt.

- **Verantwoordelijkheid:** Om ook echt iets te kunnen leren, krijgt de stagiaire de nodige verantwoordelijkheden, met daarbij de ruimte voor het stellen van vragen en het uitvoeren van taken.

- **Betrokkenheid:** De stagiaire wordt betrokken bij het team. De stagiaire is niet aanwezig tijdens het teamoverleg, tenzij dit vanuit de opleiding voor het maken van een opdracht nodig is. Wel wordt de stagiaire door de stagebegeleider op de hoogte gehouden van relevante informatie besproken tijdens teamoverleggen. De stagebegeleider houdt bij het overdragen van deze informatie rekening met de wet op de privacy.

- **Oudercontacten:** De schriftelijke overdracht, observaties en het voeren van oudergesprekken worden niet door de stagiaire gedaan. Wanneer dit voor een opdracht vanuit de opleiding wordt vereist, zullen deze werkzaamheden i.o.m. en onder toezicht en begeleiding van de stagebegeleider worden uitgevoerd. Voorafgaand wordt er toestemming aan de desbetreffende ouders gevraagd. Telefonische contacten mogen alleen door de stagiaire worden gevoerd indien er vooraf toestemming is gegeven door de stagebegeleider.

- **Uitstapjes met kinderen:** Tijdens uitstapjes met kinderen wordt de stagiaire als boventallig ingezet.

Verwachtingen van een stagiaire:

- Wij hanteren een proeftijd van 1 maand, mocht blijken dat een stagiaire niet goed functioneert of niet aansluit bij onze visie, dan zullen wij binnen deze maand de overeenkomst beëindigen.

- In de eerste week neemt een stagiaire alle beleidsstukken en informatie van de opvang door. Hiervan wordt een verslag gemaakt. Ze zullen dan nog niet met de kinderen werken.

- Een stagiaire zal het hele jaar op dezelfde dagen/tijden stagelopen.

- De stagiaire draait mee in het dagelijks ritme van het kinderdagverblijf en voert voldoende werkzaamheden uit. Dit moet uiteraard aansluiten bij het opleidingsniveau.

- De stagiaire heeft nog geen verantwoordelijkheden voor de kinderen en wordt boventallig ingezet. Uiteraard heeft ze wel verantwoordelijkheden over haar eigen leerproces.
- De stagiaire mag nooit alleen op de groep staan. Niet alleen openen en sluiten. Geen telefoon aannemen en geen medicijnen toedienen of temperaturen. De stagiaire staat altijd onder toezicht van een pedagogisch medewerker.
- Er wordt van de stagiaire verwacht dat deze veilig, hygiënisch en ergonomisch werkt.

Taken van een stagiaire:

- Contact maken met kinderen
 - Een observatie van de wensen en behoeften van een kind uitvoeren
 - Bespreekt de wensen en behoeften van een kind met een collega
 - Met een collega de keuze van een activiteit bespreken
 - Een activiteit voorbereiden samen met een collega
 - Ondersteunt bij een activiteit
 - Materialen schoonmaken en veilig opbergen
 - Kijkt mee met de huishoudelijke taken en werkzaamheden
 - Met een collega de keuze van het materiaal voor een kind (groep kinderen) bespreken
 - Stemt de dagindeling af met een collega
 - Toont eigen initiatief binnen het dagritme
 - Neemt deel aan een werkoverleg
 - Kiest een verhaal uit om voor te lezen
 - Leest een verhaal voor aan een kleine groep
 - Ondersteunt bij de tafelmomenten
 - Verschoont kinderen
 - Begeleidt kinderen naar het toilet
 - Zorgt voor een goede hygiëne gedurende de gehele dag
 - Kijkt en luistert naar collega's
- Stelt zichzelf voor aan ouders en geeft info over zijn rol op locatie en over de opleiding. Op het moment dat de houder en de begeleidende pedagogisch medewerker vanuit Kinderland De Bosbengels én de begeleider vanuit de opleiding ervan overtuigd zijn dat de vaardigheden die hierbij noodzakelijk zijn voldoende beheerst worden (afgestemd op de uitgevoerde opdrachten, gespreksverslagen en waarderingslijst,) mag een BOL-er deze taken zelfstandig uitvoeren. Uiteraard blijft er altijd een pedagogisch medewerker in de buurt.

Mogelijke inzet vrijwilligers

Naast het team van gediplomeerde pedagogisch medewerkers en stagiaires kan Kinderland de Bosbengels met vrijwilligers op de groep werken. Deze vrijwilligers maken deel uit van het team en worden begeleid door vaste medewerkers op een vaste groep. Vrijwilligers worden te allen tijde informatief ingezet.

Vrijwilligers verrichten aanvullende en ondersteunende werkzaamheden, ten behoeve van de kinderen en draaien volledig mee met het dagprogramma. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd onder toezicht van de pedagogisch werker. De vrijwilligers dragen bij om de geldende normen en waarden op de groep over te dragen. Wij vragen hen positieve aandacht voor de kinderen te hebben en een vertrouwensband met de kinderen op te bouwen, zodat kinderen zich veilig en welkom voelen.

De begeleiding van vrijwilligers is erop gericht om vrijwilligers te motiveren, plezier in hun taken te laten ervaren en de kwaliteit te verbeteren. Minimaal 2 keer per jaar worden er begeleidingsgesprekken gevoerd.

Iedere vrijwilliger komt eerst langs voor een kennismakingsgesprek. We willen er zeker van zijn dat de vrijwilliger past in ons team. Voor aanvang wordt een overeenkomst gesloten.

Iedere vrijwilliger dient voor aanvang van de stage een actuele Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aan te kunnen tonen en wordt middels het personenregister gekoppeld aan onze organisatie.

Afspraken met betrekking tot omgang, verantwoordelijkheden en betrokkenheid:

- **Omgang:** De vrijwilliger heeft een gelijkwaardige omgang met collega's. In de eerste weken stelt de stagiaire zich persoonlijk voor aan ouders en collega's.
- **Betrokkenheid:** De vrijwilliger wordt betrokken bij het team. De vrijwilliger is niet aanwezig tijdens het teamoverleg. Wel wordt de vrijwilliger door de begeleider op de hoogte gehouden van relevante informatie besproken tijdens teamoverleggen. De begeleider houdt bij het overdragen van deze informatie rekening met de wet op de privacy.
- **Oudercontacten:** De schriftelijke overdracht, observaties en het voeren van oudergesprekken worden niet door de vrijwilliger gedaan.
- **Uitstapjes met kinderen:** Tijdens uitstapjes met kinderen gaat de vrijwilliger mee als ondersteuning.

Verwachtingen van een vrijwilliger:

- Wij hanteren een proeftijd van 1 maand, mocht blijken dat een vrijwilliger niet goed functioneert of niet aansluit bij onze visie, dan zullen wij binnen deze maand de overeenkomst beëindigen.
- Een vrijwilliger zal het hele jaar op dezelfde dagen/tijden meelopen.
- De vrijwilliger draait mee in het dagelijks ritme van het kinderdagverblijf.
- De vrijwilliger mag nooit alleen op de groep staan. Niet alleen openen en sluiten. Geen telefoon aannemen en geen medicijnen toedienen of temperaturen.

- De vrijwilliger staat altijd onder toezicht van een pedagogisch medewerker.
- Er wordt van de vrijwilliger verwacht dat deze veilig, hygiënisch en ergonomisch werkt.

Taken van vrijwilliger:

De vaste pedagogisch medewerkers van de locatie zijn primair verantwoordelijk voor de gang van zaken bij Kinderland De Bosbengels. De vrijwilligers werken aanvullend. Tijdens de openingstijden van de kinderopvang biedt de vrijwilliger ondersteuning door te helpen met het groepswork (de activiteiten op de kinderopvang). De werkzaamheden kunnen bestaan uit bijvoorbeeld: met de kinderen meespelen, voorlezen aan een groepje kinderen, helpen bij het eten en drinken, helpen met het maken van een werkje etc.

Dit gaat altijd in overleg met de verantwoordelijke pedagogisch medewerkers. De vrijwilliger draagt geen verantwoordelijkheid voor de groep of de ruimte waar de groep zich bevindt. De vrijwilliger werkt altijd onder aansturing van een beroepskracht. De beroepskracht coördineert de werkzaamheden van de vrijwilliger en draagt eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering van de activiteiten en de dienstverlening. Vrijwilligers worden (behoudens ziekte of onvoorziene omstandigheden) op vaste dagdelen ingezet, zodat de continuïteit voor de kinderen en leiding gewaarborgd is.

Vervanging en ondersteuning

Binnen Kinderland de Bosbengels vinden wij het belangrijk dat kinderen opgroeien in een veilige en vertrouwde omgeving. Daarom vinden wij het belangrijk dat ieder kind vaste en vertrouwde gezichten om zich heen heeft tijdens de opvang. Een vaste beroepskracht kent het kind goed en volgt de ontwikkeling van het kind. Om dit te kunnen waarborgen, wordt binnen Kinderland de Bosbengels gewerkt met een vaste gezichten criterium, wat inhoudt dat voor ieder kind geldt dat er minimaal één vast gezicht aanwezig is, op de dag dat het kind wordt opgevangen. Door te werken met vaste gezichten biedt dit de kinderen sociaal- emotionele veiligheid. De vaste gezichten mogen niet te veel wisselen daarom geldt het volgende:

- Zijn er 1 of 2 pedagogisch medewerkers vereist bij een groep volgens de BKR? Dan zijn er maximaal 2 vaste gezichten per baby. Voor kinderen van 1 jaar en ouder maximaal 3.
- Bij 3 of meer pedagogisch medewerkers zijn er maximaal 3 vaste gezichten per baby. Voor kinderen van 1 jaar of ouder maximaal 4.

Vanaf 1 juli 2023 kunnen wij indien nodig tijdelijk een andere beroepskracht inzetten dan een vast gezicht. Dit mag als een vast gezicht ziek is, verlof heeft of op vakantie is. In die situaties mag de houder een andere beroepskracht inzetten, in plaats van het vaste gezicht. Kinderland (naam) moet dan wel aan een aantal voorwaarden voldoen.

Een enkele keer komt het voor dat we geen vast gezicht in kunnen zetten. Als er dan wel een andere PM'er beschikbaar is, zullen we deze inzetten. Dit doen we alleen in de volgende situaties:

- Als er 4 vaste gezichten zijn, dan zorgen we ervoor dat altijd 1 van deze 4 PM-ers aanwezig is;
- Er is geen ander vast gezicht beschikbaar dat ter vervanging kan worden ingezet;

- Het vaste gezicht dat uitvalt door ziekte, vakantie of verlof, is niet langer dan 4 aaneengesloten weken afwezig. Is dit wel het geval dan zullen we een ander vast gezicht inzetten.
- Als er geen vast gezicht aanwezig is, streven we ernaar een bekende PM-er van de locatie in te zetten zodat er een bekende PM-er aanwezig is.

10. De aard en de organisatie van de activiteiten waarbij kinderen de stamgroep of de stamgroep ruimte kunnen verlaten

Wij vinden het belangrijk om veel buiten te zijn met de kinderen. Dit stimuleert de kinderen op zoek te gaan naar nieuwe uitdagingen en zijn/haar grenzen te verleggen. Hierbij volgen wij de aard van het individuele kind. We geven letterlijk ruimte aan kinderen door de fysieke ruimte te vergroten en figuurlijk de ruimte om hun eigen ontwikkeling te volgen.

Een greep uit de activiteiten soorten die de ook buiten kunnen kinderen doen:

- Beeldend
- Creatief denken
- Houtbewerking
- Knutselen
- Muziek, zang en dans
- Ontspannend
- Spelvorm
- Sport
- Toneel en drama

De kinderen gaan altijd naar buiten onder begeleiding van minimaal een pedagogisch medewerker. Of er meer pedagogisch medewerkers mee gaan hangt af van het aantal kinderen dat buiten gaat spelen/aanwezig is en hoe zich dit verhoudt met de BKR.

Bij het maken van uitstapjes, vragen we de ouders ten alle tijden toestemming om het kind mee te mogen laten deelnemen. Tijdens de uitstapjes die verder weg zijn nemen we ten alle tijden een ehbo trommel mee, en een lijst met alle telefoonnummers van de ouders. Tevens is de werktelefoon altijd mee als we ergens naar toe gaan, zodat wij ook bereikbaar blijven voor de ouders van de kinderen. Tijdens deze uitstapjes houden wij ons ook aan de leidster-ratio. Op de dagen dat er een stagiaire aanwezig is, gaat deze mee met de uitstapjes. Wanneer er tijdens de uitstapjes kinderen slapen, blijft er altijd 1 leidster achter bij deze kinderen.

Voor de oudere kinderen die bij ons aanwezig zijn op de BSO is er de mogelijkheid om de kinderen buiten de opvang te laten spelen door middel van een toestemmingsformulier 'buiten spelen zonder toezicht'. De ouder/voogd van het kind dient deze getekend te hebben, en is daardoor op de hoogte dat de verantwoordelijkheid op dat moment niet meer bij de Bosbengels ligt maar bij de ouder/voogd zelf.

Intake/plaatsing

Als een ouder om informatie vraagt, wordt de mogelijkheid geboden om langs te komen en even rond te komen kijken. Ik kan een informatiepakket meegeven als de ouders hier zijn. In

het informatiepakket zit een folder van de overheid over kinderopvangtoeslag, een informatieboekje, een folder over De Bosbengels, een aanmeldingsformulier en een pen.

Bij de intake krijgen de ouders het informatieboekje met alle afspraken die gelden bij De Bosbengels. Ze worden gewezen op het klachtenrecht en op de functie van de oudercommissie. Ook worden ze gewezen op het pedagogisch beleidsplan en het inspectierapport waarvan een actuele versie op de website is te vinden. Tijdens de intake wordt afgesproken welke dagen het kind komt en op welke tijden. En worden specifieke wensen van de ouders doorgenomen. Ook wordt er een berekening gemaakt van het aantal uren die afgenomen worden per week. Hiervan krijgen ouders dan een maandelijkse factuur van het hoofdkantoor van Kinderland. Als er in overleg meer uren worden afgenomen, dan volgt een aparte rekening. Tussentijdse aanpassing van uren kan in overleg.

Wachtlijst

Als we op het moment van inschrijven geen plek hebben op de groep, kan het kind op de wachtlijst geplaatst worden. De volgorde van plaatsing is dan:

- Kinderen die uitbreiding van de opvanguren nodig hebben en al in de opvang aanwezig zijn
- Een broertje of zusje van een kind dat al in de opvang zit
- Op volgorde van binnenkomst, waarbij gekeken wordt of de gevraagde dagen en tijden mogelijk zijn.

11. Wenbeleid

Voor het eerst naar de kinderopvang is een grote verandering. Een goede wenperiode is belangrijk voor de emotionele veiligheid van een kind. Om het wennen zo gemakkelijk mogelijk te maken laten we een kind in stapjes wennen. De ouders en het kind worden vóór de startdatum uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek met de pedagogisch medewerkers.

De ouders krijgen informatie over de werkwijze in de groep en geven informatie over de gewoontes van het kind. Ongeveer twee weken voor de startdatum komt het kind voor de tweede keer voor ongeveer twee uur. De derde keer – een week voor de startdatum – komt het kind een hele ochtend. In overleg met de ouders wordt een gewenningsperiode opgebouwd. De wenperiode is bedoeld om de overgang soepel te laten verlopen. Door eerst een aantal uren te wennen, raakt het kind vertrouwd met de nieuwe omgeving, de pedagogisch medewerkers en de andere kinderen. Voor de medewerkers is het prettig om alvast ervaring op te doen met het voeden en laten slapen van het kind, voordat het een hele dag of dagdeel komt. Tijdens de wenperiode wordt met ouders overlegd over het voedingsschema, het slaapritme en andere zaken die van belang zijn.

Wenbeleid

Er wordt veel aandacht besteed aan de wenperiode. Bij De Bosbengels hebben de ouders de mogelijkheid om tijdens de rondleiding de opvangplek te bekijken. We vinden het belangrijk dat ook de ouders een goed gevoel hebben bij ons. Dit doen we door duidelijke informatieoverdracht. Zo kunnen ouders hun kind met een gerust hart bij ons achterlaten en

worden onduidelijkheden voorkomen. Om de eerste periode voor een kind zo makkelijk mogelijk te laten verlopen is het handig om een kind een paar keer een paar uurtjes te laten wennen. Ook een baby moet wennen aan een ander persoon die een fles geeft, die hen vasthoudt en aan andere geluiden dan thuis.

Als een kind voor het eerst komt wennen als het al wat ouder is (vanaf een maand of 7), is het belangrijk dat het eerst een aantal keer komt spelen om zo aan ons, de kinderen en de nieuwe omgeving te wennen. Ook leert het kind, dat het weer opgehaald wordt door de ouder.

In principe laten we een kind twee keer wennen voordat de opvang in gaat, al kan dit altijd aangepast worden, het wennen is een individueel proces en er zijn kinderen die misschien meer tijd nodig hebben. In overleg met de ouders kunnen de wen uren ook uitgebreid worden over meerdere uren of dagdelen.

Er is ruimte voor kinderen van 4 jaar en ouder als er een jonger broertje of zusje van de dagopvang gebruik maakt. Kinderen die naar de BSO gaan, stromen altijd door vanuit de dagopvang. Het kind kent zodoende de leidster en alle kinderen al, ook is de ruimte bekend. Om toch rustig te wennen aan de nieuwe situatie, mogen de kinderen die 4 jaar worden alvast een paar keer mee om de kinderen naar school te brengen en/of te halen. Zo zien ze hoe het brengen en ophalen gaat, weten ze wie de kinderen haalt en waar ze opgehaald worden. Afhankelijk van het verloop hiervan, stellen we gemaakte afspraken eventueel bij, het wennen is immers een individueel proces.

Afscheid nemen

Sommige kinderen vinden het moeilijk als hun ouders weggaan. Als een kind verdrietig is dan troosten we het kind. Sommige kinderen vinden het prettig om even op schoot van de leidster te zitten. We leggen uit dat het straks weer opgehaald wordt. We geven het kind aandacht en proberen het af te leiden door speelgoed, een boekje of iets anders wat het kind interesseert. Ook kunnen we de ouders samen met het kind bij de (dichte) voordeur even uitzwaaien.

Evaluaties

Als er een kennismakingsgesprek geweest is, volgt er bijna altijd een intakegesprek. Als een kind ongeveer 6 weken bij De Bosbengels is geweest, vindt er een evaluatiegesprek plaats. Hierin bespreken we met de ouders hoe het gaat en of er nog dingen zijn die de ouders op vallen. Er vindt 1x per jaar een gesprek met de ouders plaats. Hiervoor observeren we de kinderen en maken we gebruik van de observatiemethode KIKI. Tijdens het halen en brengen vindt de meeste communicatie naar de ouders plaats. We horen dan ook graag of er bijzonderheden zijn en bij 0-1-jarigen wat de drink- en slaapmomenten zullen zijn. We houden voor kinderen van 0-1 jaar een schriftje bij met wat we gedaan hebben die dag, hoe ze het vonden en of er bijzonderheden zijn. Mochten er problemen zijn met een kind, dan wordt dit altijd eerst met de ouders besproken. Samen kunnen we dan zoeken naar een oplossing die het beste bij het kind past.

12. Beleid vaste opvangdagen, flexibele opvang en extra dagdelen

Kinderen dienen binnen de afgesproken uren gebracht en gehaald te worden, om zo te voorkomen dat het kind aantal overschreden wordt. Bent u onverhoopt toch later, neem dan even contact op of u kind iets langer kan blijven. Mocht dit met het kind aantal niet lukken, dan zal u iemand anders moeten regelen die uw kind ophaalt. Uren worden per kwartier geregistreerd.

Wij bieden opvang voor kinderen van 0 tot 4 jaar. In overleg is het mogelijk een kind op te vangen nadat het 4 geworden is, dit kan echter alleen wanneer het kind doorstroomt vanuit de dagopvang naar de buitenschoolse opvang.

Voor kinderen die naar school gebracht of van school gehaald worden, eindigt de tijd een kwartier nadat de school begint of begint een kwartier voordat de school uit is.

Vaste opvangdagen

Ouders die vaste dagen werken en deze dagen opvang nodig hebben, hebben altijd recht op de afgesproken contracturen. Deze uren worden altijd gefactureerd.

Flexibele opvang

Bij flexibele opvang dienen uren minimaal 2 volle weken van tevoren aangevraagd te worden. Of een verzoek gehonoreerd wordt, is afhankelijk van het kind aantal. We houden rekening met ouders die flexibele uren afnemen, zodat er vrijwel altijd plek is voor deze kinderen. Extra dagen of langere dagen kunnen aangevraagd worden. Hierbij geldt, wie het eerst komt, wie het eerst maalt. Vol=vol.

Ook bij flexibele opvang geldt dat doorgegeven en door mij goedgekeurde uren altijd doorbetaald worden. Mochten er geen uren bekend zijn, dan worden de minimale uren doorberekend.

Superflex opvang

Bij superflex opvang dienen de uren minimaal 2 weken tot een 1 dag voor een dag van opvang de uren doorgegeven te worden. Of deze uren opvang haalbaar zijn en kunnen worden gehonoreerd is afhankelijk van het kind aantal.

Extra dagdelen

Wanneer u incidenteel extra opvang nodig heeft, dan kunt u dit per mail aanvragen. Of hieraan gehoor gegeven kan worden is afhankelijk van de leidster-kind ratio. Indien uw kind de opvang niet bezoekt vanwege vakantie of ziekte en u geeft dit tijdig (= minimaal 1 dag van tevoren) door via WhatsApp.

Ontwikkelingssignalering

Bij De Bosbengels zorgen we voor een sfeer van warmte en veiligheid door als vaste en sensitieve verzorger aanwezig te zijn, goed te luisteren en adequaat te reageren op ieder kind. Vanuit deze veiligheid krijgt het kind de kans om te spelen, de wereld te ontdekken en zijn eigen grenzen te verleggen. Hierbij wordt rekening gehouden met de eigenheid van ieder

kind. Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen unieke manier, in zijn eigen tempo en interesses. Ik draag zorg voor het aanbieden van condities voor het spel en voor voldoende aanbod van activiteiten en spelmateriaal, dat bij de leeftijd en interesse van elk kind aansluit. Het speelgoed bij De Bosbengels is uitnodigend voor de fantasie en stimuleert verschillende aspecten van de ontwikkeling, zoals de lichamelijke ontwikkeling (fijne en grove motoriek), cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling. Door op alle gebieden voortdurende uitdaging en vooruitgang te maken, zal uiteindelijk het zelfvertrouwen en de zelfstandigheid van kinderen groter worden.

Ter ondersteuning wordt hierbij gebruikgemaakt van de voor- en vroegschoolse educatie (VVE) methode KiKi. De bovengenoemde ontwikkelingsgebieden worden op structurele en verdiepende wijze extra ondersteund en gestimuleerd. Achterstanden in de ontwikkeling van kinderen kunnen middels deze werkwijze zoveel mogelijk tegengegaan worden.

Observeren, signaleren

Twee keer per jaar wordt, op vaste momenten, een observatie uitgevoerd om een kind te volgen in zijn of haar ontwikkeling. Door deze werkwijze kunnen bijzonderheden tijdig gesignaleerd worden. Ieder kind zal geobserveerd worden door steeds dezelfde vaste leidster, de mentor van het kind. Al tijdens het intakegesprek wordt aan ouders vermeld, wie de mentor van hun kind zal zijn. Bij De Bosbengels is dit de ondernemer zelf. De mentor volgt de ontwikkeling van het kind, doet de observaties volgens het gekozen ontwikkelingsvolgsysteem en is altijd eerste aanspreekpunt voor de ouders en bij BSO ook voor het kind. Voor de observaties wordt gebruikgemaakt van de methode KIKI. De ondernemer zelf heeft een training gevolgd voor het op juiste wijze gebruiken en toepassen van deze methode. Wanneer er vragen zijn over de methode zelf of over de ontwikkeling van een kind, kan altijd de hulp van een pedagoog ingeroepen worden. Uit een eenmalige observatie kan blijken, dat een kind achterloopt in een ontwikkelingsgebied. Dit is een signaal om het kind extra in de gaten te houden. Omdat het kind jong is en de ontwikkeling nog kan variëren, worden in deze fase geen vervolgstappen ondernomen.

Begeleiding, vervolgstappen

Mocht na een tweede observatie de achterstand nog steeds aan de orde zijn en is er sprake van een sterker, alarmerend signaal, dan volgen verdere stappen. De mentor zal de aard van deze achterstand in kaart brengen om het kind daarna op passende wijze ontwikkelingsgericht te kunnen begeleiden. Dit kan, afhankelijk van de aard van de problematiek, met behulp van de pedagogische hulpmiddelen behorend bij de gebruikte observatiemethode. Ook kan in overleg met de pedagoog een passend begeleidingsplan opgesteld worden. Om hier de juiste keuze in te kunnen maken, zal de pedagoog het kind observeren en zal zij, mede met behulp van de ervaringen van de mentor, een advies/een plan van aanpak opstellen. Het effect van extra begeleiding en zorg wordt geëvalueerd, gebruikmakend van het observatiesysteem. Op basis van deze conclusies wordt het plan van aanpak eventueel bijgesteld.

In het geval er externe zorg begeleiding noodzakelijk is sluit de mentor zoveel mogelijk aan bij de zorg die extern geboden wordt. Indien mogelijk zijn er contacten met de externe zorgverlener (zoals bv. het consultatiebureau, de huisarts, fysiotherapeut, JGZ, logopedie en CJG).

Rol van de ouders

Tijdens het structureel volgen van de ontwikkeling van een kind worden de ouders steeds betrokken in het proces, er worden geen stappen ondernomen zonder medeweten en goedkeuring van de ouders. Ouders worden ook actief betrokken bij de aanpak van eventuele achterstanden.

Dit geldt ook voor een juiste overdracht naar de basisschool/BSO. Er wordt altijd gestreefd naar een doorgaande ontwikkellijn van het kind en in overleg met de ouders zal besloten worden of dit middels een koude (formulieren) overdracht zal verlopen, of middels een warme overdracht. Met name in geval van zorgen of bijzonderheden in de ontwikkeling is een warme overdracht gewenst.

13. Werkwijze, maximale omvang en leeftijdsopbouw van de groepen

In de wet kinderopvang staat beschreven dat kinderen moeten worden opgevangen in een stamgroep. Een stamgroep is een vaste, veilige ruimte met een vaste groep kinderen. Bij activiteiten kunnen en mogen kinderen de stamgroep verlaten. Bij Kinderland de Bosbengels hebben we een stamgroep, afgestemd op leeftijd. Dit is een verticale groep van maximaal 10 kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar.

Er is 1 groep van kinderen van 0-12 jaar van maximaal 10 kinderen. Kinderen van 4 jaar en ouder maken alleen gebruik van opvang bij De Bosbengels als er een broertje of zusje aanwezig is die gebruikmaakt van de dagopvang.

Eigen kinderen van de eigenaresse in de leeftijd van het basisonderwijs zonder contract tellen mee in de leidster-kindratio. Hier denkt rekening mee gehouden te worden in de totale groepsgrootte.

14. Pedagogisch medewerkers, ondersteuning en toerusting

Op ieder moment zijn er voldoende gekwalificeerde pedagogisch medewerkers aanwezig. Voor de medewerkers van de kinderopvang volgen wij de beroepskwalificatie-eisen van de cao Kinderopvang 2020. Elk personeelslid is in het bezit van een verklaring omtrent gedrag en gekoppeld in het Personenregister.

Alle vaste medewerkers hebben een diploma kinder-EHBO. Voor de nieuwe medewerkers wordt een cursus kinder-EHBO aangeboden. De pedagogische medewerkers zijn in staat om gedetailleerd en gericht te observeren. Bij opvallende zaken wordt er extra geobserveerd en zo nodig met ouders overlegd welke stappen eventueel genomen kunnen worden.

De verplichte inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker (50 uur) en 10 uur per FTE wordt vooralsnog ingezet in de vorm van een pedagogisch coach én beleidsmedewerker. De beleidsmedewerker is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van het pedagogisch beleid en andere beleidsstukken en protocollen en de implementatie daarvan, in overleg met de coach. De pedagogisch medewerkers worden in hun werk in de praktijk ondersteund door de pedagogisch coach. De ondersteuning kan uiteenlopende vormen aan nemen. Hierover is alles te lezen in het pedagogisch coaching plan. Naast de individuele coaching, vindt er regelmatig deskundigheidsbevordering plaats.

Verzekeringen

De Bosbengels heeft bepaalde verzekeringen afgesloten. Dit om zich te beschermen tegen hoge kosten van ongevallen of schade. Er is een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten die de schade dekt aan derden. Een ongevallenverzekering dekt de kosten bij een ernstig ongeval op het kindercentrum. Gezien de getroffen maatregelen op veiligheidsgebied, is de kans op een ongeval erg klein.

Er wordt ervan uitgegaan dat ouders zelf een WA verzekering hebben afgesloten.

Privacy

Alle informatie bij De Bosbengels wordt als vertrouwelijk beschouwd en alleen aan achterwacht of derden medegedeeld als dit noodzakelijk is. Voor het gebruik van foto, film of ander beeldmateriaal wordt vooraf toestemming aan de ouders gevraagd.

Meldcode

Bij De Bosbengels is een meldcode voor kindermishandeling aanwezig, waarin een protocol is vastgelegd die (aantoonbaar) gevolgd wordt in het geval van een (vermoeden) van kindermishandeling en of/ seksueel misbruik. Dit vermoeden kan betrekking hebben op de thuissituatie van het kind of op de opvangsituatie. Deze meldcode ligt ter inzage voor ouders bij De Bosbengels.

Oudercommissie

Bij de intake wordt gevraagd of de ouders interesse hebben om zich aan te sluiten bij de oudercommissie. Ook daarna worden ouders, mocht dit nodig zijn, actief benaderd met de vraag of ze mee willen denken in de oudercommissie. De oudercommissie moet uit minimaal 2 (bij voorkeur 3) ouders bestaan. Deze commissie mag advies uitbrengen over elk voorgenomen besluit van de Bosbengels, waaronder het pedagogisch beleid op gebied van opvoeding, veiligheid en gezondheid, openingstijden enzovoort. Voor vragen over de oudercommissie kunnen ouders contact opnemen met de leidinggevende van De Bosbengels.

Op dit moment beschikken wij niet over een oudercommissie.

We zijn daarom nog steeds op zoek naar ouders voor in de oudercommissie, mocht u dit iets lijken kunt u zich altijd aanmelden via de mail info@bosbengels.nl of meld het aan één van de pedagogische medewerkers.